

bb. 70. emlékezés a kommunista ifjúsági mozgalom félévszázados jubileumára

tm/sr/gy/la

1968. december 20.

a magyar kommunista ifjúsági szövetség 10. kerületi bizottsága pénteken délután ünnepélyes bizottsági ülésen emlékezett meg a magyar kommunista ifjúsági mozgalom félévszázados jubileumáról. az ünnepi ülésen részt vett fock Jenő, az mszmp politikai bizottságának tagja, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, a volt kőbányai ificsoport tagjai, valamint a kimsz alapítói. a forradalmi nemzedék találkozásán paranyi Jánosné, a kerületi bizottság agit. prop. titkára köszöntötte a párt régi harcosait és szabó Károly, a kerületi bizottság titkára mondott ünnepi beszédet. a bizottság tagjai fock Jenőt és a meghívott veteránokat tiszteletbeli bizottsági taggá választották. a bizottsági ülésen a kerület középiskolásai és uttörő csapatai adtak műsort, idézve az ifjúsági mozgalom történetét.

ezután a résztvevők fátylás menetben vonultak a pataki István térre és a pataki emléksobornál elhelyezték a kegyelet virágait. /eti/

- v e g e -

- 52 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1968. december 21.

bb 1. mostanhoz egy évre - utasok nélkül - már jár a metró

b i h o j / t r - l a 1 e

1968. december 21.

pontosan egy évvel ezelőtt, 1967. december 21-én, a metróépítésben résztvevő 27 vállalat szocialista együttműködési szerződést kötött, amelyben vállalták: 1970 április 4-re átadják a metró első szakaszát budapest közönségének. egy év múlva, 1969 december végén pedig a tervek szerint - utasok nélkül - már járnak a fehér uti végállomástól a deák téri állomásig a metró szerelvények - üzemi próbaként. 1969-ben azonban még óriási feladatokat kell megoldani.

a vágányfektetés jó ütemben halad. az egyik alagutban már végigfutnak a sínek, a vágánymező betonozását a napokban kezdik meg. a másik alagutban januárban látnak hozzá a vágányfektetéshez, ez a munka körülbelül négy hónapot vesz igénybe. a közeli jövőben a vonalalagutakban felszerelik a vasútbiztosító berendezéseket /forgalmi lámpákat, stb./ a forgalmi diszpécser-központ a deák téri mélyállomásra került, ahonnan bármelyik percben tájékoztatást kaphatnak a szakemberek a forgalmi helyzetről.

a nagyobb munkát az állomások belső kiképzése jelenti. a fehér uti végállomás és a pillangó utcai állomás felszíni, ott a vágányok fölé könnyű tetőszerkezetet emelnek. a népstadion állomás oldalát már csiszolt követ-márvánnyal burkolták. a „mennyezetét”, luxaflexből alakítják ki, olyan könnyű anyagból, mint amilyen a corvin homlokzatát borítja. egyébként valamennyi állomás „boltnajtását”, luxaflex-szel fedik be, csak más és más színben. a népstadion állomásba már beszerelték a szellőző és egyéb elektromos berendezéseket. építészeti leg a népstadion állomás áprilisban teljesen készen lesz. hasonló a helyzet a baross téri mélyállomáson is, azzal a különbséggel, hogy ott a gépészeti berendezések még szerelésre várnak.

/folyt.köv./

- 1 -

bb. 1. / mostanhoz.... 1. folyt./ gy

a blaha vízze téren a ferde alagutban gyors ütemben szerelik a mozgólépcsőket, márciusban ezek már működnek - próbaként -, magát a mélyállomást januártól a burkolók veszik át, és a szerelők, hogy elhelyezzék a különböző szellőzőberendezéseket, elektromos gépeket, áramátalakítót, stb. az astoria metro-állomáson a ferde alagutban áprilisban látnak hozzá a mozgólépcsőrendszer kialakításához, az alkatrészeket, sinnen, magán a metro pályáján szállítják a fehér uti végállomásról. a deák téren egy hosszabb mozgólépcső vezet a mély-állomásból a millenniumi földalatti megállójáig - szerelése befejezés előtt áll.

a metro második szakaszán is jól halad a munka. a kossuth lajos téri mélyállomást a jövő év közepére alakítják ki, a mechanikus pajzsok január végére - február elejére, átbu-
nak, a duna alatt. /a talajviszonyok a duna alatt a vártnak megfelelően kedvezőek, de még mindig, találkoznak, a pajzsok a márgába ágyazott kőcsikkokkal, amit bányászati módszerekkel robbantani kell./ a jövő év elején látnak hozzá a batthyány téri és a moszkva téri mélyállomás építéséhez. a déli-pályaudvar - moszkva tér között bányászati módszerekkel képezik ki az alagutakat. ez a munka eléggé hosszadalmas, az alagutak 1970 elejére készülnek el./mti/

bb. 2. „karácsonyi tavasz,, a mecsekben kinyílt az illatos hunyor

vid-cs/tné/ká/gy/la

1968. december 21.

a mecsek hegység déli lejtőjén a szokatlanul enyhe decemberi időjárás szinte tavaszias virágnylást idézett elő. az erdei tisztásokon sok helyen kinyílt az illatos hunyor, a táj ritka növénye. a balkáni eredetű virág külön érdekessége, hogy tavasszal mindig legkorábban - a hóvirágot is megelőzve - nyílik ki. most a szeszélyes időjárás becsapta, a kis zölösziemu virágot. az előző hetek hideg időjárása, majd a nemrég beköszöntött enyheség ugyanis a tél-tavasz váltásának felelt meg, s nyilván ezt érezte meg az illatos hunyor./mti/

le

- 2 -

bb. 3. tízéves a népi ellenőrzés című folyóirat

i ol/gk/sr/gy/la

1968. december 21.

1959 januárjában néhány száz példányban, 32 oldalon jelent meg első ízben a központi népi ellenőrzési bizottság lapja, a „népi ellenőrzés,, címmel havonta megjelenő folyóirat a társadalmi erőkre épült állami ellenőrzésen belül rendszeresen és folyamatosan informálja az irányító szerveket és a népi ellenőröket. fő célja volt és marad az ellenőrzéseket irányító munka tapasztalatainak ismertetése, a célszerű szervezett formák - a szakcsoportok, népi ellenőri csoportok - és munkamódszerek gyors elterjedésének, valamint a társszervekhez fűződő kapcsolatok kiépítésének segítése. ennek formái a szervezet fejlődésével változtak, gazdagodtak.

olvasói ankétok, kérdőívek tanuskodnak: hasznosak a vizsgálatokat megelőző cikkek, a vizsgálati módszerek ismertetése, a végzett munka kritikai elemzése.

a kezdeti néhány száz főnyi előfizető száma egy évtized alatt tízezer fölé emelkedett. a folyóiratnak nemcsak a mérete nagyobb, hanem bővült az oldalak száma is. jelenleg 40 oldalalal lát napvilágot, szécsén istván szerkesztésében./mti/

bb. 4. siker sziciliában - hazaérkezett a nemzeti színház társulata

i pr/gk/sr/gy/la

1968. december 21.

hazaérkezett sziciliából a budapesti nemzeti színház „kamaratársulata,, amely részt vett az agrigentóban rendezett pirandello-emlékünnepegen. az egyhetes vendégutról both béla igazgató nyilatkozott fehér m. péternek, az mti munkatársának:

- az elmúlt évben ünnepelték luigi pirandello születésének 100. évfordulóját sziciliában, s ekkor kaptuk az első meghívást agrigentóból. „csörgősipka,, előadásunk, úgy tűnik, máig ható sikert aratott, mert az idén ismét meginvitálták társulatunkat. ezúttal csak egy szűkebb kamaratársulattal utaztunk, lévén a meghívott darab pirandellónak „virág az ajkán,, című kétszereplős színműve.

/folyt. köv./

le

- 3 -

bb. 4. / siker.... 1. folyt./ gy

evvel a drámával léptünk aztán az olasz közönség elé az agrigenti nemzeti régészeti múzeum előadótermében - még hozzá nagyon érdekes program részeként. ugyanis a nemzetközi pirandello-kutató központ ugyanennek a darabnak az előadására három színházat kért fel, rajtuk kívül még egy olasz és egy spanyol társulatot. egy este, egy műsorban háromszor láthatták tehát a nézők gyors egymásutánban ugyanazt a művet. először az olaszoké volt a szó, ők recitáló módon, felolvasásszerűen játszottak. ezután következett egy barcelónai spanyol társulat, náluk már erőteljesebben érződött a játék jellege, majd végül mi mutattuk be „igazi”, előadásként a drámát. a siker most sem maradt el: a szicíliai lapok öles hasábjait irták produkciónkról, s számtalan gratuláló kereste fel a két szereplőt, kállai ferencet és kálmán györgyöt.

both béla elmondta, hogy a szicíliai utazás pirandello jegyében tett el. megnézték például a teatro romano egyik előadását, amikor lea padovanival, a legnagyobbak között emlegetett olasz színművésznővel játszották a „lázár”, című pirandello-darabot, s kirándultak egy agrigento melletti kisvárosba, canicattiba, ahol egy másik társulat adott elő két pirandello-egyfelvonásost. megnézték az agrigenti pirandello színházat is, amelynek helyreállítására a közelmúltban szavaztak meg egy nagyobb, mintegy 15 millió forintnak megfelelő összeget. a színház rekonstrukciós munkáira egyébként a magyar nemzeti színház is felajánlotta egy napi bevételét, amilyen azonban az emlékeztető földrendezés pusztított szicíliaiban, ezt a pénzt inkább az elemi csapás sújtotta lakoságnak juttatták. hazafelé indulva, a társulat még egyszer színpadra lépett - ezúttal azonban programon kívül. a római magyar intézet felkérésére ugyanis a „virág az ajkán”, -t bemutatták az ottani magyar kolónia tagjainak is.

/folyt. köv./

le

- 4 -

bb. 4. / siker.... 2. folyt./ gy

a darabot - mondta végezetül both béla - nem szeretnénk „eltemetni”, azt tervezzük, hogy hozzáválogatunk még két egyfelvonásost, s ezt az összeállítást tűzzük majd valamikor műsorra a katona józsef színházban./mti/

bt. 5. debreceni baromfi a kanári szigetekre

vid-cs/tné/ká/gy/la

1968. december 21.

az országos baromfiipari vállalat debreceni gyáregysége teljesítette az 1968. évi tervét: több mint 1 150 vagonnyi baromfit dolgoztak fel az idén. a gyár történetében ez volt az eddigi legnagyobb teljesítmény. noha a szállítások egész esztendőben folyamatosak voltak, most a karácsony előtti időszakban akadt a legtöbb munkájuk: naponta 40-50 tehéngépkocsi szállítja a csirkéket és a pulykákat. az utóbbi két esztendőben kerekén 40 millió forintot költöttek a debreceni üzem korszerűsítésére, új feldolgozó szalagok beszerelésére, amelyekkel biztosítani tudják a folyamatos feldolgozást. a belföldi áruevitással párhuzamosan ez évben 55 vagonnal több baromfit küldtek a külföldi piacokra, mint tavaly. a karácsony előtti forgalmi-csúcsban naponta 6-8 vagonnyi árut szállítottak hűtő-kamionokban csehszlovákiába, az ndk-ba, a szovjetunióba, az nszk-ba, ausztriába, olaszországba és svájcba. kisebb tételekben eljutott a debreceni baromfi spanyolországba, sőt kuwaitba és a kanári szigetekre is./mti/

le

..

- 5 -

bb6. élmények, tervek - év végi beszélgetés ferencik jánossal

1 ol/gk-lm sr

1968. december 21.

a szovjetunióbeli vendégszereléséről a napokban visszatért ferencsik jános az 1968-as élményekről s jövő évi terveiről nyilatkozott osvát laurának, az mti munkatársának.

- az év végi számadást legutóbbi külföldi utammal kezdem. a szovjet turnénak két állomása volt, moszkva és leningrád. mindkét zenekar, amelyet vezényeltem, régi ismerős. az egyik a szovjet rádió és televízió nemrégiben budapesten járt szimfonikus zenekara, a másik a méltán híres leningrádi filharmonikusok. a műsort maguk választották. a moszkvaiak beethoven 2. szimfóniáját, kodály „galántai táncok”, és muszorgszkij „egy kiállítás képei”, című művét tűzték műsorra, a leningrádi együttes pedig mozart g-moll szimfóniáját, a trisztán előjátékát és izolda szerelemi halálát, valamint bartók concertóját. az utóbbi programot két estén játszottuk leningrádban. örömteljes találkozásom volt mravinszkijjal, a leningrádi filharmonikusok vezető karnagyával, akivel régen nem láttuk egymást. alkalom volt személyesen beszélgetni arvid janszonsz-szal és emil gilelsz-szel is, s mindhárman megörvendeztetek azzal, hogy meghallgatták hangversenyemet.

- 1968 további külföldi vonatkozású eseménye volt az állami hangversenyzenekar két koncertkörutja nyugat-németországban, illetve ausztriában és luganóban. az nszk-beli turné két évenként ismétlődő fellépés-sorozat, a legközelebbire 1970-ben kerül sor. vendégszerepeltem a dán rádióban, ahová jövőre is elmegyek. az egyéni utazások közül kétségtelenül a legérdekesebb az egyhónapos japáni bemutatkozás volt. októberben négy hangversenyt adtam a tokiói szimfonikusokkal, egy alkalommal felléptem yokohamában is. életemben először találkoztam azzal az élménnyel, amit egy másik világ jelent. a zenekulturát illetően elmondhatom, hogy hihetetlen módon magukévá tették azt a fajta muzsikálást, amit mi a magunkénak mondunk, s amely gyökerében eltér az ősi japán zenétől. a hangversenyeken magyar művek is szerepeltek, bartók- és kodály-kompozíciók, s közülük nem egyre mondták a japán muzsikusok: ezt ők már játszották. a világnak e töltünk távoleső pontján kiderült, hogy nemcsak a kottaképet, hanem zenénk lényegét, kifejezési eszközeit is ismerték. a japán zenekarok beethoven-stilusa például semmi kívánnivalót nem hagy maga után.

/Folyt.köv./

8.16/lm

- 6 -

ll

bb 6. / élmények, tervek... 1. folyt./-lm

- a múlt szezonban két felújítást dirigáltam az operában. az egyik a hunyadi lászló volt, a másik az ariadne naxos-ban. az új évben a hunyadi folytatásaként, május elején felújítjuk a bánk bánt. megelőzőleg öthetes koppanhágai vendégszereplésre, majd ugyancsak még a tavasszal jugoszláviába utazom, belgrádban, zágrábban és ljubljanában lépek föl, s vállaltam egy párizsi koncertet is. még ebben a szezonban befejezem a haydn-mozart sorozatot, amelynek első három koncertje már elhangzott az erkel színházban./mti/

--

bb 7. üdülő- és szórakozó-park szolnokon

a vid-cs/tné-lm ká

1968. december 21.

az alföld egyik legszebb üdülő- és szórakozó-parkját a lakítják ki szolnokon a tiszba balpartján. a romantikus vízparti ligetben máris elkészült a 6 000 személyes hideg-meleg vizes strandfürdő és a nemzetközi kemping. ugyancsak működik a kisz-tábor, az uttóró vasut és a vidám-park. a városfejlesztési program végrehajtása során építik a liget víz- és gázvezeték-hálózatát, s rövidesen hozzálátnak az új sportkombinát megépítéséhez is. az első ütemben labdarugó, kézi labda, kosár labda, röplabda és tenisz-pályát építenek, majd hozzáfognak a füves nagy stadion építéséhez, amely lovasversenyekre is alkalmas lesz. a vendégek fogadására korszerű szövetkezeti halászcárdát létesítenek, a vízpartot pedig vállalati üdülőkkel telepítik be. a kulturpark építését többmillió forint értékű társadalmi munkával segíti a város lakossága./mti/

--

bb 8. ezer termelészövetkezeti mozibérlet

vid-kz/mné-lm ká

1968. december 21.

ezer, egész évre szóló mozibérletet váltottak 1968-ra a szabócs-szatmár megyei szövetkezeti gazdaságok. legjobb dolgozókat jutalmazták vele. a bérletekre csaknem negyedmillió forintot költöttek kulturális lapjukból./mti/

--

8.40/ju

ll
János

-7-

bb 9. algásítási kísérletek a szennyvizek tisztítására

a vid-cs/tné-lm ká

1968. december 21.

a mosonmagyaróvári agrártudományi főiskolán három éve folytatnak sikeres algatenyésztési kísérleteket, elsősorban a fehérjetakarmány-bázis növelése érdekében. az algaliszttal etetett csirkék husának minősége, íze kitűnő. a nevelés során a csirkék étvágya fokozódott, tollazatuk sűrűbbé vált, az állomány egészségi állapota kifogástalan volt. az eredmények alapján a kutatók újabb kísérletekbe fogtak. közismert, hogy az élelmiszeripari üzemek szennyvize gyakran súlyos károkat okoz a folyóvizek élővi légében. ugyanakkor a szennyvizek sok olyan anyagot tartalmaznak, amelyeket az algák jól hasznosíthatnak, ezért célul tűzték, hogy algatenyésztések segítségével próbálják tisztítani a szennyvizet. minthogy a szeszgyári szennyvíz a legnehezebben algásítható, ezért a győri szeszgyár szennyvizével folytatnak kísérleteket. ha a módszer beválik, úgy a többi élelmiszeripari üzem szennyvizének tisztítása már könnyűszerrel megoldható. a kísérleteket gazdaságossági számítások is indokolták: egyrészt nagymennyiségű fehérje tápanyagot nyerhetnek, másrészt az algatenyésztések révén annyit javíthatnak a szennyvíz minőségén, hogy a továbbiakban ipari-vizként használhatják fel./mti/

..

bb 10. önálló tervező és kivitelező tsz-vállalkozást szerveznek a jászságban

vid-cs/tné-lm ká

1968. december 21.

a középtiszavidéki és a jászsági tsz-ek területi szövetségéhez tartozó tagszövetkezetek évente 80-100 millió forintot költenek új gazdasági épületek, melléküzemek létesítésére. mivel a beruházásokat sokszor gátolja az építőipari vállalatok és szövetkezetek kapacitáshiánya, a tsz szövetség legutóbbi küldöttgyűlésén határozatot hoztak, hogy önálló tervező- és építőipari kivitelező vállalkozást szerveznek. már megválasztották az előkészítő bizottságot, amely megvizsgálja; milyen anyagi befektetés szükséges a terv megvalósításához, hány tervezőre, építésmérnökre, technikusra és szakmunkásra lesz majd szükség. a vállalkozás a tervek szerint, iparszerűen, jól gépesítve kezd majd munkához és a kulcsátadásig minden szakmunkát elvégez./mti/

..

8.50/ju

lé
G. Dny

-8-

bb 11. negyvenszeresére nőtt a traktorok száma az ország első tsz-járásában

vid-cs/tné-ju ká la

1968. december 21.

1958 őszén az ország első termelőszövetkezeti járása lett a soproni járás. az évforduló alkalmából most elkészített számvetésből kiderült, hogy főleg a gépesítésben hozott nagy változást az elmúlt évtized: a gép- és traktorállomány több mint negyvenszeresére nőtt a járásban. az idén 20-25 nap alatt befejezték az aratást és cséplést, ami korábban 2-3 hónapos nehéz, állandó munkát igényelt. gyors ütemben fejlődött az állattenyésztés is. ez évben 12 ezer sertést értékesítettek a járás tsz-ei. az elmúlt egy évtized alatt nagyüzemi jellegűvé vált a soproni borvidék mintegy 2600 holdnyi szőlőterülete. a tsz-tagság jövedelme arányosan nőtt a közös vagyonnal. jellemző, hogy 1959-ben az egy dolgos tsz-tag közösből származó jövedelme átlagosan 9126 forint volt, az idén pedig - a z előzetes számítások szerint 16 870 forint lesz.

a tizedik évforduló alkalmából a járási tanácsnázán kiállítás nyitottak, amely tükrözi a járás tsz-einek gyorsiramu fejlődését./mti/

..

bb 12. hatvanöt millió forint az ecsedi-láp vízrendezésére

a vid-csötné-ju ká la

1968. december 21.

a kelet-magyarországi táj legmocsarasabb vidékén, a csengeri és a fehérgyarmati járásban - ahol az ecsedi-láp évszázadok óta veszélyezteti a mezőgazdasági termelést - 65 millió forintos beruházással enyhítettek a gondokon. a csatornák, vízlevezető árkok építése során körülbelül 600 ezer köbméter földet mozgattak meg, az erek, lápi patakok partjain átereszekkel ellátott, szilárd gátakat építettek.

/ folyt. köv. /

9.00/ju

lé
G. Dny

-9-

bb 12. / hatvanöt millió ... 1. folyt./-ju

a vízvezeték csatornarendszer hossza ezen a több mint 60 ezer holdas szatmári tájon meghaladja a 270 kilométert. a nagyarányú vízrendezéssel egyúttal megteremtették a szükség szerinti öntözés lehetőségeit. a csatornák ugyanis vízgyűjtő medencébe torkoltnak, amely több mint négy millió köbméter víz tárolására alkalmas. aszályos időben a vízgyűjtő a csatorna-rendszeren át visszacsatolja a lápvidékre az öntözővizet. a jövő évben hasonló összeget költönek a két járás területén a belvíz-elvezető rendszer további korszerűsítésére, az utárlózat építésére és a különböző járulékos beruházásokra. /mti/

--

bb 13. gyárellátásra specializált tsz

a vid-cs/tné-ju ká la

1968. december 21.

a mozsói zrinyi tsz, a közelben lévő szigetvári konzervgyár áruellátására specializálódott. a konzervgyárat több mint 100 millió forintos költséggel bővítik és korszerűsítik, ezért számottevően megnőtt a nyersanyag-igénye. a mozsói tsz-el kötött megállapodás szerint a közös gazdaság nagy tömegű árut ad át feldolgozásra, a konzervgyár viszont különböző eszközökkel, gépekkel segíti a gazdaság termelésének fejlesztését. a zrinyi tsz a következő években már 670 holdon termeszt konzerválásra alkalmas paradicsomot, paprikát és borsót, 120 holdas gyümölcsösének termését ugyancsak zömmel a gyárnak adja át. a tervek szerint a jövő évben 300 vagonnyi árut szállítanak mozsóóról szigetvárra. a nyolcmillió forintos áruszállítási szerződéssel a zrinyi tsz a konzervgyár legnagyobb üzletfele egész dél-dunántúlon. a termelés továbbfejlesztése érdekében korszerű üvegházi telepet létesítettek mozsón, ahol 50 hollandi-házban és négy nagy szaporító-házban máris megkezdtek a munkát. a kétmillió forintos beruházáshoz az állam 80 százalékos támogatást adott a közös gazdaságnak. a konzervgyár összehasonlítható paradicsom-fajtakisérleteket folytat tavasztól kezdve a mozsói tsz-ben: 20 holdon vizsgálják a különféle paradicsomfajtákat, s a feldolgozásra legjobban megfelelőköt a tsz szaporítja el. /mti/

--

9.05/ju

le
930 Dm

-10-

bb 14. a munkaverseny helyzetét elemezte a medosz elnöksége

t jf/lk-lm ie

1968. december 21.

a medosz elnökség szombati ülésén megvizsgálta, hogyan alakult a szakszervezethez tartozó gazdaságokban, üzemekben és intézményekben a szocialista munkaverseny-mozgalom, megállapították, hogy idén további 1480 brigád kezdett versenyezni a szocialista cím elnyeréséért, ami azt jelenti, hogy a mozgalomba újabb 11 000 dolgozó kapcsolódott be. a mezőgazdaság, az erdőszel és a vízügy területén 5066 brigád 64 000 faggal vész részt a versenyben, amely az idei, a mezőgazdaság számára nehéz esztendőben jó eredményeket hozott. részben a jól szervezett versenymozgalomnak köszönhető, hogy a mezőgazdaságban sikerült leküzdeni az aszály okozta nehézségeket.

az elnökség hiányosságként állapította meg, hogy az üzemi tervek elkészítésénél sokszor nem kéri ki a szocialista brigádok véleményét, s hogy a verseny irányításánál és értékelésénél még nem alakult ki a megfelelő kapcsolat az alsóbb szintű gazdasági és szakszervezeti szervek között.

a mozgalom helyzetének jobb megismerésére, a problémák felmérésére a jövő év februárjában megrendezik a mezőgazdasági szocialista brigádok vezetőinek országos értekezletét. /mti/

--

bb 15. lengyel-magyar szállítmányozási jegyzőkönyvet

gk-lm ie

1968. december 21.

írtak alá szombaton a külkereskedelmi minisztériumban. a jegyzőkönyv szerint 1969-ben jelentős mértékben növekszik a magyar tranzitáruk forgalma a lengyel kikötőkben. /mti/

--

11.10/Lm

- 11 -

114 Zeln
930 Dm

bb 16. közlekedési balesetek

i fe/lk-lm bs

1968. december 21.

tótkomlós és békéssámson között egy sorompó nélküli vasuti átjáróban egy közlekedő személyvonat elött akart át-hajtani kerékpárjával a síneken bukta Imre 33 éves tsz-tag, a síneken elesett és a vonat elgázolta, a szerencsétlen ember olyan súlyosan megsérült, hogy a kórházba szállítás után meghalt.

kocsis József 21 éves sofőr, tápiószéki lakos tehergépkocsival nem adta meg az elsőbbséget a hungária körút és az egressy ut kereszteződésében és járművével elütötte bors-gyáza 79 éves nyugdíjast. az idős ember súlyos sérülést szenvedett.

az 5. kerületben a Münnich Ferenc utcában szabálytalan helyen ment át az uttastén dr. nádor Istvánné 58 éves üzlet-közlő és egy tehergépkocsi elütötte. a mentők súlyos sérüléssel szállították kórházba. /mti/

--

bb 17. időjárásjelentés

tm-lm bs

1968. december 21.

a meteorológiai intézet jelenti december 21-én, szombaton 13 órakor:

szeles idő

az atlanti óceán felett egymást gyorsan követő hullámokban enyhébb és hűvösebb levegő érkezik szárazföldünk fölé. ennek következtében nyugat-európa időjárására a rendkívül gyors változások jellemzők. az óceáni levegő gyorsan mozgó hullámoknak térhódítása folytatódik kelet felé, így közép-európa időjárása is változás előtt áll. hazánk felett tegnap nyugat felől fokozatosan felszakadozott a felhőzet. délelőtt még több helyről, délután már csak a keleti és déli határvidékekről jelentettek esőt, szitálást. a lehullott csapadék mennyisége azonban csak a dunántúli dél-keleti részén és a keleti országrészben ért el mérhető értéket, 1-2 millimétert. a hőmérséklet napközben plusz 2-7 fokig emelkedett. ma hajnalra az ország keleti felén helyenként csak plusz 1-2, máshol általában 0, mínusz 5, a nyugati határvidéken mínusz 6-9 fokig hűlt le a levegő.

/folyt. köv./

12.20/lm

- 12 -

*13.10/1m
13.35 Dme*

bb 17. /időjárásjelentés 1. folyt./-lm

délelőtt északnyugaton és a tiszántúli keleti felén erősen felhős, máshol derült volt az ég. esőt sehonnan sem jelentettek. 11 órakor az erősen párás, ködös nyugati megyékben csak 0, mínusz 4, máshol 0, plusz 3 fokot mértek. budapesten pénteken a hőmérséklet napi középértéke plusz 4.2 fok volt, 4 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag, ma 12 órakor a hőmérséklet plusz 4 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 762 milliméter, gyengén emelkedik.

várható időjárás vasárnap estig: felhőátvonulások, szórószerű futóesőkkel, egy-két helyen még havasodó, hózápor. fokozatosan megélnékülő déli, délnyugati, vasárnap megerősödő, első-sorban a dunántúli helyenként viharossá fokozódó és északnyugati, északira forduló szél. főként észak-keleten erős párásság, köd. a hőmérséklet nyugaton emelkedik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 0, mínusz 5, legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap általában plusz 5-10 fok között, északkeleten 0 fok közepében.

a duna vízállása ma reggel 150 centiméter. /mti/

--

bb 20. a lacsony szabócs-szatmár megyében az egy főre jutó szolgáltatás értéke

vid-kz/tné-lm ká

1968. december 21.

a lakossági szolgáltatások helyzetét vizsgálta szombati ülésén a szakszervezetek szabócs-szatmár megyei tanácsa. a harmadik ötéves terv első felében - mint rámutattak - 40 százalékkal emelkedett ugyan a megyében az egy főre jutó szolgáltatások értéke, de még így is csaknem 150 forinttal elmaradt az országos átlag mögött. legrosszabb az ellátás a kisebb településeken és a tanyákon. sok helyütt hiányzik még a fodrász, a cipész, a szabó és a villanyszerelő is. elhatározták a tanácsülésen, olyan értelmű javaslatot terjesztenek a megyei tanács végrehajtó bizottsága elé, hogy készítsessen átfogó szolgáltatás-fejlesztési programot az 1969-1970-es évekre és a negyedik ötéves terv időtartamára. /mti/

--

13.10/lm

- 13 -

*13.10/1m
13.35 Dme*

bb 18. tovább fejlesztik az állami vagyonbiztosítást - kockázatvállalás viharok, csőrepedések - bevezetik az árvíz-, a szállítmány- és az üveg törésbiztosítást

1 kf/tr-ju ie bs

1968. december 21.

az új gazdasági mechanizmus alapelveinek megfelelően az idén megszűnt az állami vállalatok korábbi költségvetési kártérítési rendszere. helyettes április 1 óta önkéntes vagyonbiztosítással fedezhetik esetleges káraikat. köthetnek biztosítást tűz, villámcsapás, robbanás esetére, betöréses-lopásra, rablásra. járműveik által okozott személyi sérülésből vagy anyagi kárból eredő kötelezettségeiket szavatossági biztosítással fedezhetik és köthetnek autó-casco biztosítást.

az állami vagyonbiztosítást rendszere - az elmúlt 9 hónap tapasztalatait tekintve - bevált. ez alatt az idő alatt tűzbiztosítást a vállalatok mintegy 60 százaléka, gépjármű-szavatossági biztosítást 73 százaléka, autocascot 35 százaléka kötött és 28 százaléka a betöréses-lopási károk ellen biztosítással is védekezik. a cascoval főleg a szebb, az értékesebb kocsikat védik. legnagyobb a biztosítási telítettség a kereskedelmi vállalatoknál, hiányzik azonban az az előre látás az autóközlekedési vállalatok többségénél és még az igen tűzveszélyes vegyiparban is.

jóllehet sok vállalat még idegenkedik attól, hogy fejlesztési alapjának egy részét ilyen célra fordítsa, az elmúlt néhány hónap során már újabb igények is felmerültek. ezeket mérlegelve az állami biztosító tovább fejleszti az állami és a társadalmi szervekre érvényes vagyonbiztosítást, bővíti a kockázatvállalások körét.

január elejétől a tűzbiztosítást, külön díj nélkül kiterjesztik a viharok, valamint a csőrepedés okozta vízkárookra, amelyek vállalatnak már van tűzbiztosítása, automatikusan vonatkozik rá ez is. ugyancsak az év elején a vagyonbiztosítást kiegészítő szolgáltatásként, de pótdíjjal, bevezetik az árvízbiztosítást, amely azonban külön ugyancsak nem köthető. kísértékppen pr-ópátkoznak a géptörés biztosítással is.

a jövő év második felére tervezik főleg a fuvarozó vállalatok anyagi felelősségén enyhítő belföldi szállítmánybiztosítást, valamint - az értékes kirakatokra, az épülő házak ablakaira érvényes - üveg törés - biztosítást. a vállalatok igénylik a tüzesetek következtében előforduló üzemszüneti károk - például termelés- és bérkiesés - fedezetét, az ugynevezett üzemszavatossági biztosítást. a kockázatok feltételének, díjainak kialakításával foglalkoznak már az állami biztosító szakemberei, bevezetésükre azonban - az illetékes minisztériumok, főhatóságok állásfoglalása alapján - előre látólag csak 1970-ben kerülhet sor.

Ati/

15.45/14

-14-

edé
H. D. D. D.

bb 19. az autóközlekedés idei eredményei és jövő évi tervei - az autóközlekedési tröszt sajtótájékoztatója

t hbj/gk-ju ie bs

1968. december 21.

szombaton tapo lczai ká lmán, az autóközlekedési tröszt vezérigazgatója sajtótájékoztatón bejelentette, hogy az autóközlekedés az ünnepi forgalomban országosan körülbe ul 3000-3500 mentesítő járatot indít. több távolsági autóbusz budapestről kiindulva csak a célállomásokon, - nagyobb vidéki városokban - áll meg és ezzel sikerül csökkenteni az utazási időt. több pénzár ad ki jegyet, megerősítik a budapesti és a nagyobb vidéki autóbusz-pályaudvarokon az információs szolgálatot.

az idei év eredményeit összegezve a vezérigazgató elmondotta: 680 új autóbuszt kapott az autóközlekedés, abból 357-et a ki-selejtezett, kocsik pótlására állított be. az idén 85 községet kap-csoltak be a hálózatba, a járatok száma 1700-zal növekedett. saját főműhellyében az autóközlekedés 150 csuklós autóbuszt épített, részben régi, felújításra szoruló kocsikból. jelenleg az országban - budapesten kívül - 364 csuklós autóbusz szállítja az utasokat. öt új nemzetközi vonalon közlekednek rendszeresen magyar autóbuszok.

jövőre a tervek szerint az autóközlekedési vállalatok hatszáz új kocsit kapnak, ebből 250 jut új járatokra, illetve a meglévők sűrítésére. / remélhető, hogy némiképp ismét csökken a helyközi forgalomban az utas lemaradások száma. / tovább szélese-dik a nemzetközi hálózat. újabb 39 község kap autóbuszközlekedési lehetőséget, így minden olyan helységben eljutnak a volán-autóbuszok, ahová megfelelő út vezet. százharminc községhez azonban még a jövőben kell autóbuszközlekedésre alkalmas utakat építeni. 1969-ben előre látólag - sor kerül a veszprém-külső - alsóörs, kisujszállás - dévaványa, veresegyház - gödöllő, pusztaföldvár, - mezőkovácsháza, villány-kiskassa, tarnaszentmiklós - pély gyenge fogsálmv, gazdaságtalan vasutvonalak, illetve gazdasági vasutak személyiforgalmának közútra terelésére is.

hajdu-bihar megyében és szolnok megyében jól bevált az új, önelszámoló rendszerű autótaxi-fuvarozás, - a taxikat jobban ki-lehet használni, az utazóközönség is jobban jár-, ezért ezt a rend-szert 1969-ben országosan bevezetik.

/ folyt. köv. /

14.00/14

14.21.22.23.

-15-

bb 19. / az autóközlekedés ... 1. folyt./-ju

a fővárosban is, egyelőre szertartások között, 35 kocsival megjelennek a volán-taxik, de csak telefonon hívhatók.

1968-ban 23 volán utazási, szállítványozási irodát hívtak életre, számuk 1969-ben 44-re emelkedik. a szolgáltatások körét bővítik, például a balaton, a velencei tó mellett, a duna-kanyarban építetők részére építőanyagot szereznek be és azt a helyszínrre szállítják. budapesten és több pest megyei helységben / szent-enre, aszód, gödöllő stb. / az idén megjelentek a volán tefu-taxik. az új szolgáltatás szeptember 15-én ötven kocsival kezdődött és ma már a fővárosban, illetve pest megyében 170 kocsi vesz benne részt mégpedig sikerrel, ezért a gépjárművek beszerzési lehetőségétől függően ezt a szolgáltatást is tovább bővítik. topolczi kálmán ezzel kapcsolatban megjegyezte, hogy emellett a főtefu-fősped is tökéletesen ki tudja használni a rendelkezésre álló kocsiparkot.

a sajtótájékoztató után az autóközlekedési tröszt szakemberei bemutatták az első emeletes autóbust, amelyet egy ikarus-556 típusu autóbusszalvázra szerelve az autóközlekedés főműhelyében gyártottak. a járművet kísérleti célokra szánták. az ülőhelyek száma az autóbusszalváz szintjén 36, az emeleten pedig 28, és az alsó szinten 36 álló utas részére is van elegendő hely. az emeletes buszt különféle műszaki vizsgálatoknak vetik alá, az atuki-val együtt előre láthatólag januárban állítják forgalomba pécssett, ahol meglehetősen nagy az autóbusszforgalom, hosszabb távok vannak és a belváros szűk utcáiban előnyös egy nagy befogadóképességű, mégis normálhosszúságú autóbussz. ezt követően több más vidéki városban és budapest elővárosi forgalmában - a budapest - váci vonalon - is kipróbálják. a tapasztalatok alapján döntenek az emeletes autóbusszok jövőjéről, arról, hogy később milyen időponttól, hány ilyen kocsit közlekedtesenek. a volán emeletes autóbusszalváz a lenin körut - népköztársaság utja - engedélyes vonalon tette meg, bemutatkozó, utját és máris nagy feltűnést keltett a fővárosban. /mti/

14.10/ju

1428 bel

-16-

bb 21. átadtak 210 új építményt - teljesítette ez évi tervét a 31-es építőipari vállalat

1 sb/gk-ju ie bs

1968. december 21.

az ország egyik legnagyobb gyárépítője a 31-es építőipari vállalat szombatra teljesítette az évi tervét. nemcsak értékben, hanem tételben is eléget tettek vállalt kötelezettségüknek: összesen 210 építmény munkálatait fejezték be. a jubileumi versenyben összeségében csaknem 14 000 nappal a határidő előtt adták át az új létesítményeket. egyebek között a tiszavidéki vegyi kombinát műtrágyagyárának bővítésében és az új polietilén-gyár építésében előírt feladatokat több mint 2000 nappal a határidő előtt teljesítették, s rekord idő alatt építették fel az alföldi porcelángyár edénygyárát, valamint a budaörsi ezervagonos álmatórót. a vállalat dolgozói az év végéig hátra lévő napokban mintegy 5-6 millió forint értékű munkával teljesítik az idei tervüket. /mti/

bb 23. jövőre gyártják a műtrágya, , koktél, -t

1 fjf/tr-ju ie bs

1968. december 21.

a budapesti vegyiművekben több hetes próbajáratás után üzemszerűen termel az az angol gyártmányú gépegység, amellyel a gyár újabb termékét állítják majd elő. az évente 100.000 tonna kapacitású berendezés automatikusan működik ésrövid idő alatt össze hozza, , bekeveri, a különféle vegyianyagokat. a többmillió forint értékű berendezéssel - amelyet korábban leállított ddt üzemben szereltek fel egyelőre soron kívül, a kereskedelem igényeinek kielégítésére, a hungária L-2 típusu porózszert gyártják, amelyből idén csak nehezen tudták kielégíteni a szükségleteket. a megrendelt mennyiség elkészítése után jövőre másfajta vegyianyagokat kever össze a gép; hozzálátanak a műtrágya, , koktél, , üzemszerű gyártásához. a budapesti vegyiművek jövőre olyan műtrágyát szállít majd, amely nitrogént, foszfort és káliumot is tartalmaz, tehát sokoldalú szert kapnak a termelők. lehetőség nyílik arra is, hogy a gyártási receptet még változatosabbá tegyék: a megrendelők kívánságára nyomelemeket is adagolnak a talajerőpótló szerhez.

a budapesti vegyiművek új üzemében jövőre még 25.000 tonnányi lindános-szuperfoszfát készítményt is gyártanak. ennek a szernek az anyagait is keveréssel hozzák össze. a lindános-szuperfoszfát iránti igényeket idén nem tudták kielégíteni, jövőre sokat javul az ellátás. /mti/

14.45/ju

el 1524

-17-

bb 22. teljesítették évi tervüket a mecseki szénbányászok

vid-kz/mné-ju ká bs

1968. december 21.

Szombaton teljesítették 1968. évi tervüket a mecseki szénbányászok. az esztendő hátralévő munkanapjain még mintegy 70.000 tonnát szállítanak felszínre a keresett mecseki feketeszénből. egyéb vonatkozásban is szép eredmények születtek. a termelési hatékonyság több mint 14 százalékkal növekedett. a tonnánkénti költségmegtakarítás évi átlagban körülbelül 10 forint lesz. a következő évben elsősorban a termelés koncentrációjának fokozásával a földalatti munkahelyek számának csökkentésével, illetve nagyarányú gépesítéssel akadják tovább javítani az eredményeket. /mti/

--

bb 24. jugoszláviaiban vendégszerepel a pécsi nemzeti színház

vid-kz/mné-ju ká bs

1968. december 21.

a horvátországi magyarok szövetségének vendégeként jugoszláviai vendégszereplésre indult szombaton a pécsi nemzeti színház társulatának 88 tagja. a marica grófnő című operettel december 21-én pélfonostoron, 22-én pedig eszéken lépnek fel. összesen 4 előadást tartanak. az eszéki társulat későbbi időpontban viszonzza a pécsiek vendégszereplését. /mti/

--

bb 26. automatizálják, bővítik csepel telefonközpontját

1 kf/kf-ju 1e bs

1968. december 21.

a főváros nagy munkáskerületében, csepelen, eddig egy 325 állomásos kézikapcsolású telefonközpont bonyolította le a távbeszélő forgalmat. a posta szombaton megkezdte az elavult központ automatizálását és bővítését amelynek eredményeként még ez év végén 1 200 kapacitású automata ugynevezett pam központ kerül üzembe, veszi át a jelenlegi előfizetőket. jövőre megkezdik az új állomások felszerelését is, s mintegy 800 várakozó kap telefont a kerületben. /mti/

--

15.00/lm

-18-

15.00

bb. 25. két új kiállítás a műcsarnokban

t tf/tr/sr/gy/bs

1968. december 21.

a műcsarnokban szombattól két új tárlat várja a közönséget. az egyik kiállítást „studió 58-68”, címmel rendezték, a kmp és a kimsz megalakulásának 50. évfordulója alkalmából a fiatal képzőművészek stúdiójában jelenleg is dolgozó, vagy korábban tevékenykedett művészek - számszerint 300 festő, szobrász, grafikus - munkáiból. a 800 alkotást felölelő tárlatot garamvölgyi józsef, az mszmp központi bizottságának osztályvezetőhelyettese és dr. pogány ö. gábor, a magyar nemzeti galéria főigazgatója nyitotta meg. a tárlat rendezését baranyi judit művészettörténész makrisz agamemnon szobrászművésszel együtt végezte.

a műcsarnok kamaratermében buzás árpád, a magyar képzőművészek szövetségének szakosztályi titkára ipari formatervezési és reklámgrafikai tárlatot nyitott meg. /mti/

--

bb. 27. rohamkésselel támadott - tizenkétévi szabadságvesztés

1 bc/gk/sr/gy/bs

1968. december 21.

darnyik lajos, 48 éves segédmunkás, budapesti lakos élettársával és annak két leányával lakott együtt. a férfi és a leányok rossz viszonyban voltak, ezért nem hívták meg az egyik, 17 éves leány eljegyzésére. amikor élettársa kórházba került, darnyik többször ittasan tért haza, ezért a leányok féltelmükben megkérték a vőlegényt, kiss lászlót, hogy a lakásban. egy éjszaka darnyik, amikor hazament, kisset az ágyán találta s felelősségre vonta. a fiatal ember ököllal arcul ütötte darnyikot, az ütés helye több napig látszott. darnyik kiutasította kisset azzal, hogy még a környéken sem akarja látni. később darnyik és élettársa sétájuk alkalmával látták, hogy kiss a ház előtt beszélgetett menyasszonyával. a két férfi között szóváltás támadt, majd darnyik bement a lakásba, s onnan - ruhája alá rejtve - rohamkésselel tért vissza.

/to lyt. köv./

16.00/gy

- 19 -

16.00
16.00

bb. 27. /rohamkésseL.... folyt./ gy

az utcán a két férfi verekedni kezdett, közben darnyik a kés-sel a fiatalember mellkasába szurt. a sérülés olyan súlyos volt, hogy kiss lászló másnap meghalt.

a fővárosi bíróság darnyik lajost emberölésért 12 évi szabadságvesztésre ítélte. az ügyész tudomásul vette a bíróság döntését, az elítélt és védője enyhítésért fellebbezett./mti/

..

bb. 28. műve lődési intézményeket kapnak miskolc uj városne-gyedei

vid-cs/fné/ká/gy/bs

1968. december 21.

miskolc város tanácsa szombati ülésén a város népművelési intézményeinek fejlesztési tervét vitatta meg. a tanácsülésen részt vett és felszólalt molnár jános művelődésügyi miniszter-helyettes is. tok miklós, a városi tanács vb elnökhelyettese az építési program ismertetése során elmondta, hogy jelenleg több mint husz művelődési otthon, több mint száz városi és szak szervezeti könyvtár áll a lakosság rendelkezésére. a könyvtárak tavaly csaknem hatmillió könyvet kölcsönöztek. a városban kerekén száz vállalati és városi klub működik, amelyekben évente átlagosan tízezer ismeretterjesztő előadást tartanak. kevés viszont a városban a filmszínház.

a városi tanács megszervezte a kiállítási galéria, valamint a diósgyőri vármúzeum-igazgatóságot, egyúttal kidolgozta a fejlesztési irányelveket is. a tanácsülés elfogadta azt a határozati javaslatot, amely többek között előirányozza, hogy a negyedik ötéves terv előkészítésénél az új városnegyedek számára új művelődési intézményeket kell tervezni. a diósgyőri városközpont kiakításával párhuzamosan fejlesztik a terület művelődési házát, a belvárosban pedig ifjúsági képtárat létesítenek. a fejlesztés során együttműködnek a városban dolgozó üzemekkel, hogy közös beruházással építsék meg az új művelődési intézményeket./mti/

16.00/1 l

- 20 -

16.12
16.12

bb. 29. kimsz jubileumi ülés székesfehérvárott

vid-cs/fné/ká/gy/bs

1968. december 21.

a kisz fejr megyei bizottsága szombaton a kimsz megalakulása 50. évfordulója alkalmából kibővített ünnepi ülést tartott székesfehérvárott. az ülésen részt vett herczeg károly, a megyei pártbizottság első titkára és dr. tapolczai jenő, a megyei tanács vb elnöke. ott voltak a kommunista ifjúsági mozgalom vezetői, a megye ifjúsági szervezeteinek egykori és jelenlegi vezetői. tringer gyula, a kisz fejr megyei bizottságának első titkára ünnepi beszédében méltatta a kommunista ifjúsági szervezet munkásságát, majd herczeg károly, a megyei pártbizottság első titkára felolvasta a megyei pártbizottság kisz-fiatalokhoz intézett levelét. az ünnepség végén az uttorók és a kisz fiatalok műsorral köszöntötték az ülés résztvevőit./mti/

..

bb. 30. új nagyfeszültségű távvezeték tatabánya és dorog között

vid-kz/mné/ká/gy/bs

1968. december 21.

egyszerre egymillió 100 wattos villanygőt táplálhatna az a nagyfeszültségű távvezeték, amelyet szombaton adtak át komárom megyében. a tatabánya-almásfüzitő-dorog között kiépült 55 kilométer hosszú vezeték a dunamenti ipari üzemek energiellátását teszi gazdaságosabbá. többek között a bővülő almásfüzitői timföldgyárat, a lábatlanon épülő finompapirgyárat látja el energiával. a 24 millió forintos költséggel épült távvezeték része az országos hálózatnak, s így mindkét irányba szállítja az energiát. megépítése összefügg azzal az energiagazdálkodási koncepcióval, hogy a nagyipari fogyasztók az ugynevezett középfeszültségű vezetékek helyett ilyen nagy teljesítményű hálózatot kapjanak. ez ugyanis lényegesen kisebb veszteséggel, olcsóbban szállítja az áramot./mti/

..

16.10/-s

- 21 -

16.12
16.12

bb. 31. új fonóelőkészítő és energiaközpont a lakástextil vállalat szombathelyi gyárában

vid-kz/mné/ká/gy/bs

1968. december 21.

Új fonóelőkészítőt és energiaközpontot adtak át rendelkezésére szombaton a lakástextil vállalat szombathelyi gyárában. A 32 millió forintos költséggel épített és felszerelt két új részleg lehetővé teszi, hogy mennyiségileg növeljék, minőségileg javítsák a gyár termelését, illetve termékeit. Az utóbbi 10 esztendőben évente átlagosan 10 százalékkal emelkedett a belföldi lakástextil-fogyasztás, s ennek 80 százalékát a lakástextil vállalat fedezte. A gyár bővítése összefüggésben van a negyedik ötéves terv időszakára tervezett nagyarányú lakásépítkezésekkel. Műszormébből is többet készítenek, mint az üzemavatáson bejelentették, az idén 700 000, jövőre pedig 1 160 000 négyzetméter műszormét állítanak elő./mti/

..

bb. 32. bővült az esztergomi kályhacsempegyár

vid-kz/tné/ká/gy/bs

1968. december 21.

Évi tízezer cserépkályha gyártására alkalmas korszerű csarnokot adtak át az építők szombaton az esztergomi kályhacsempegyárban. Kialakításához nagy anyagi támogatást nyújtott az országos kőolaj- és gázipari tröszt. Elsősorban az egyik legkeresettebb termék, a hordozható olajtüzelésű cserépkályhák gyártását fokozzák. Ezek kevés olajat fogyasztanak, mégis kétszer annyi hőt sugároznak, mint a szén vagy fatüzelésű hordozható cserépkályhák. Jövőre hétezret adnak belőle piacra, a vegyestüzelésű hordozható cserépkályhából pedig nyolcezret készítenek. A tervek szerint 1969-ben újabb nagy gyártócsarnokot építenek./mti/

..

bb. 33. tejpor a december 26-i szelvényekre

1 kf/kf/1e/gy/bs

1968. december 21.

A fővárosi tanács kereskedelmi főosztálya felhívja a figyelmet, hogy az utalványos tejeállításban részesülők a december 26-ra, csütörtökre érvényes szelvényre - annál a boltnál, ahol az egész hónapra érvényes tejjegyüket leadták - tejport kapnak./mti/

..

16.15/gy

- 22 -

16.15/gy
16.15/gy
16.15/gy

bb. 35. a sütőipar és a tejipar ünnepi felkészülése - december 24-én is kapnak friss tejet és kenyeret az üzletek

1 kf/kf/1e/1l bs

1968. december 21.

az ünnepi élelmiszerellátás két „főszereplője”, a sütőipar és a tejipar felkészült a megnövekedett igények kielégítésére. A kereskedéssel előzetesen megállapodva pontos menetrendet dolgoztak ki a kenyér- és a tejszállításra s erőfeszítéseket tesznek, hogy a múlt évi panaszok ne ismétlődjenek meg.

A fővárosi sütőipari vállalat december 22-én és 23-án mindegy 12 vagonnyi fonott, foszlós- és kakaós-kalácsot szállít a közért és a csemege boltoknak. Beigliből az igények szerint mindegy 80 mázsányit sütöttek, s kiszállításra már befejeződött. Megkezdtek az ünnepekre szánt tortakarikák sütését is, csupán a pékségek 23 000-et hoznak forgalomba belőle. Az ünnepekre 150 vagon kenyeret sülnek. A nagy mennyiségből 120 vagonnyi december 23-án kerül a boltokba, folyamatosan este 6 óráig. December 24-én, miután valamennyi élelmiszerüzlet nyitva tart 10-11 óráig még kapnak friss kenyeret. A zavartalan szállítás biztosítására a sütőipari vállalat 25 kocsival többet állít munkába, s így összesen 230 autó hordja a kenyeret a péksüteményt. A gyorsaság érdekében a 24-i kisebb mennyiséget is a teljes kocsiparkkal viszik az üzletekbe.

A budapest és vidéke tejipari vállalat már most naponta 4-5 vagon vaját - a hétköznapi mennyiség dupláját - ad az üzleteknek, amelyek az ünnepek előtt utoljára 23-án kapnak vaját. A megrendelt tejfölt is korábban szállítják, 23-án azonban még 220 000 pohárral kerül belőle az boltokba.

tejszint ugyancsak hétfőn kapnak utoljára a boltok, az igények szerint.

Egy hét alatt 3,8 millió liter tej kerül forgalomba a fővárosban. December 23-án 620 000 liter, 24-én pedig reggel 9 óráig 560 000 liter, a rövidebb nyitvatartási időre is annyi mint egy erősforgalmu hétköznapon. A kereskedelmi vállalatokkal naponta egyeztetik az előzetesen megadott igényeket, s amennyiben valamiből a vártnál többre van szüksége bármelyik üzletnek, a plusz mennyiséget a napi szállítmányokkal elküldik, vagy rendkívüli járatok al viszik a boltoknak./mti/

..

- 23 -

16.20/-s

16.20/-s
16.20/-s
16.20/-s

bb. 38. szociális kombinátot avattak a sárvári cukorgyárban

vid kz/mné/ká/1 l bs

1968. december 21.

Szombaton a sárvári cukorgyárban átadták rendeltetésének az ország egyik legkorszerűbb üzemi szociális kombinátját. A 400 fős öltöző, fürdő, s a hozzá tartozó orvosi rendelő kialakítása csaknem 3 millió forintba került. Fűtött folyóvíz-hálózatot kötött össze a gyárral. Az új szociális létesítmény, amelyet a gyár saját erejéből építtetett Nagy László, a magyar cukoripar vezérigazgatója adta át. /mti/

bb. 39. gyorsítani kell a lábatlani vékonypapírgyár építését

vid kz/mné/ká/1 l bs

1968. december 21.

A kiemelt, országos jelentőségű beruházások vizsgálatánál szerzett tapasztalatokat vitatta meg szombati ülésén a Komárom megyei népi ellenőrzési bizottság. A lábatlani vékony papírgyár építésénél olyan nagymérvű elmaradást tapasztaltak, hogy ezzel kapcsolatos észrevételeiket, javaslataikat a központi népi ellenőrzési bizottsághoz továbbítják. Mint rámutattak, a nagy beruházásnál csakis az építés-szerelés lényeges meggyorsításával tarthatók az üzembehelyezési határidők. Viszásnak találták azt a körülményt is, hogy az építőipari vállalatok, valamint az egyedi nagy gépgyárak, visszaélve monopólium helyzetükkel, sok esetben indokolatlanul magas árakat diktálnak, s így nem biztosítható, hogy a nagyszabású beruházás a tervezett áron valósuljon meg. Éppen ezért javasolták a KNEB-nek, hogy már a jövő év első felében vizsgálja meg az egyedi gépgyárak és az építőipari vállalatok árpolitikáját. /mti/

bb. 40. a művészeti szakszervezetek szövetségének központi vezetősége

gg/sr/1 l bs

1968. december 21.

Szombaton a fészek művész klubban tartotta idei utolsó ülését. Megvitatták a gazdaságirányítási rendszer reformjának hatását, s többek között értékelték a kulturális alapú és a kulturális járulékos szerepét a művelődéspolitikai célok megvalósításában. /mti/

16.20/1 l

16³⁰
16⁴⁰

- 24 -

bb. 34. abc áruház nyílt a budafoki lakótelepen

i kf/kf/1e/gy/bs

1968. december 21.

A 22. kerületi József Attila utcai kisérleti lakótelep növekvő lakosságának élelmiszerellátására a 11-22. kerületi közért vállalat szombaton abc önkiszolgáló élelmiszeráruházat nyitott. A 400 négyzetméter alapterületű korszerű bolt gazdag áruválasztéka nagymértékben megkönnyíti a telep lakóinak karácsonyi élelmiszerbeszerzéseit. /mti/

bb. 36. téli vitaminszüret - szedik az üvegházi paradicsomot

vid-cs/fné/ká/gy/bs

1968. december 21.

A kertészetéről híres Mindszenti tiszavirág termesztésű szüret 16 000 négyzetméteres „üvegház-városából”, megkezdtek a téli primőrök szállítását. Máris szép pirosra érett egy hollandi paradicsomfajta, amelyből ezeregyszáz négyzetméterre ültettek be. Valóságos dzsungel ez a kis terület, az indák az üvegház tetejéig futnak. Egy-egy négyzetméternyi területről négy kilogramm paradicsomot szüretelnek. A téli vitamindús primőrt főleg budapestre, valamint a dunántúli városokba szállítják. Az üvegházakban ezenkívül karalábét és gombát is termesztenek. /mti/

bb. 37. a jövő évi feladatokról tanácskozott a textiles és a bőripari szakszervezet központi vezetősége

t sb/tr/gy/bs

1968. december 21.

A textilipari dolgozók szakszervezetének központi vezetősége szombaton ülést tartott, amelyen földi László, a könnyűipari miniszter első helyettese beszámolt a textilipari vállalatok idei munkájáról és a jövő évi feladatokról. Többek között elmondta, hogy ez év első tíz hónapjában a kínálat fokozásának eredményeként a lakosság 7 százalékkal több ruházati cikket vásárolt, mint tavaly. A nagyobb kínálattal tehát olyan különleges, specifikus igényeket is ki tudtak elégíteni, amelyek korábban a kisebb választék következtében megoldatlanok maradtak. A választék-bővítés azonban korántsem rendezett kérdés, s a jövő évben még hangsúlyozottabb feladat, mint eddig.

/folyt. köv./

- 25 -

16³⁰
16⁴⁰

bb. 38. szociális kombinátot avattak a sárvári cukorgyárban

vid kz/mné/ká/1 l bs

1968. december 21.

Szombaton a sárvári cukorgyárban átadták rendeltetésének az ország egyik legkorszerűbb üzemi szociális kombinátját. A 400 fős öltöző, fürdő, s a hozzátartozó orvosi rendelő kialakítása csaknem 3 millió forintba került. Fűtött folyosó-hid köti össze a gyárral az új szociális létesítmény, amelyet a gyár saját erejéből építtetett Nagy László, a magyar cukoripar vezérigazgatója adta át. /mti/

bb. 39. gyorsítani kell a lábatlani vékonypapírgyár építését

vid kz/mné/ká/1 l bs

1968. december 21.

A kiemelt, országos jelentőségű beruházások vizsgálatánál szerzett tapasztalatokat vitatta meg szombati ülésén a Komárom megyei népi ellenőrzési bizottság. A lábatlani vékony papírgyár építésénél olyan nagymérvű elmaradást tapasztaltak, hogy ezzel kapcsolatos észrevételeiket, javaslataikat a központi népi ellenőrzési bizottsághoz továbbítják. Mint rámutattak a nagy beruházásnál csakis az építés-szerelés lényeges meggyorsításával tarthatók az üzembehelyezési határidők. Visszának találták azt a körülményt is, hogy az építőipari vállalatok, valamint az egyedi nagy gépgyárak, visszaélve monopol helyzetükkel, sok esetben indokolatlanul magas árakat diktálnak, s így nem biztosítható, hogy a nagyszabású beruházás a tervezett áron valósuljon meg. Éppen ezért javasolták a kneb-nek, hogy már a jövő év első felében vizsgálja meg az egyedi gépgyárak és az építőipari vállalatok árpolitikáját. /mti/

bb. 40. a művészeti szakszervezetek szövetségének központi vezetősége

gg/sr/1 l bs

1968. december 21.

Szombaton a fészek művész klubban tartotta idei utolsó ülését. Megvitatták a gazdaságirányítási rendszer reformjának hatását, s többek között értékelték a kulturális alapú és a kulturális járulékok szerepét a művelődéspolitikai célok megvalósításában. /mti/

16.20/1 l

16³⁰
16⁴⁰

- 24 -

bb. 34. abc áruház nyílt a budafoki lakótelepen

1 kf/kf/1e/gy/bs

1968. december 21.

A 22. kerületi József Attila utcai kísérleti lakótelep növekvő lakosságának élelmiszerellátására a 11-22. kerületi közért vállalat Szombaton ABC önkiszolgáló élelmiszeráruházat nyitott. A 400 négyzetméter alapterületű korszerű bolt gazdag áruválasztéka nagymértékben megkönnyíti a telep lakóinak karácsonyi élelmiszerbeszerzéseit. /mti/

bb. 36. téli vitaminszüret - szedik az Üvegházi paradicsomot

vid-cs/fné/ká/gy/bs

1968. december 21.

A kertészetéről híres Mindszenti Tiszavirág termelészövetkezet 16 000 négyzetméteres „Üvegház-városából”, megkezdte a téli primőrök szállítását. Máris szép pirosra érett egy hollandi paradicsomfajta, amelyből ezeregyszáz négyzetméter ültettek be. Valóságos dzsungel ez a kis terület, az indák az üvegház tetejéig futnak. Egy-egy négyzetméternyi területről négy kilogramm paradicsomot szüretelnek. A téli vitamindus primőrt főleg Budapestre, valamint a dunántúli városokba szállítják. Az üvegházakban ezenkívül karalábét és gombát is termesztenek. /mti/

bb. 37. a jövő évi feladatokról tanácskozott a textilés és a bőripari szakszervezet központi vezetősége

t sb/tr/gy/bs

1968. december 21.

A textilipari dolgozók szakszervezetének központi vezetősége Szombaton ülést tartott, amelyen földi László, a könnyűipari miniszter első helyettese beszámolt a textilipari vállalatok idei munkájáról és a jövő évi feladatokról. Többek között elmondta, hogy ez év első tíz hónapjában a kínálat fokozásának eredményeként a lakosság 7 százalékkal több ruházati cikket vásárolt, mint tavaly. A nagyobb kínálattal tehát olyan különleges, specifikus igényeket is ki tudtak elégíteni, amelyek korábban a kisebb választék következtében megoldatlanok maradtak. A választék-bővítés azonban korántsem rendezett kérdés, s a jövő évben még hangsúlyozottabb feladat, mint eddig.

/folyt. köv./

- 25 -

16³⁰
16⁴⁰

bb. 37. / a jövő évi feladatokról.... 1. folyt./ gy

az 1969. évi előirányzat szerint a gyapjuiparban 5, a se-lyemiparban 9, a kötszövőiparban 7 százalékos fejlődés szük-séges, a pamutiparban pedig az ideivel azonos szintű termés megvalósítása a feladat. ezeken az iparági átlage előirányzatokon belül kialakított vállalati tervek azonban a piac, tehát a kereskedelem és a vásárló adja meg a választ. a belkereske-delem lényegében az idei arányoknak megfelelő mennyiségű árut vesz át. ezért csak azok a vállalatok érhetnek el jelentős fejlődést, amelyek sok új, kelendő és jóminőségű cikkel jelent-keznek a hazai és a külföldi piacon.

a jövő évi feladatokról tárgyalt szombaton a bőripari dol-gozók szakszervezetének központi vezetősége is. tardos iván, a könnyűipari minisztérium osztályvezető helyettese ismertet-te az idei munka tapasztalatait és a további teendőket. a cipő-ipar ebben az évben előre láthatóan 101,5 százalékra teljesíti tervét. növelte ugyan a választékot és a minőséget is, de még mindig sok a jogos panasz. most sok gondot okoz, hogy a vállá-latoknak egyébként is nagy készletei az idén jelentősen növeked-tek, s áruösszetétel általában nem felel meg a fogyasztók igé-nyeinek. így a jövő évben a cipőipar és a bőripar termelése is mintegy 7 százalékkal csökken. a belkereskedelem ellátását a-azonban tovább növelik. egyebek között az ideinél 1,5 millió párral több cipőt szállítanak az üzletekbe. kedvező jelenség a jövő évi vállalati tervek kidolgozásánál, hogy a szabad kapaci-tás kihasználása érdekében 14 százalékkal kívánják fokozni a cipők tökéletes exportját. az idei termelési színvonal elérésére további lehetőséget nyújt a bér munkák vállalása és jelentősen hozzájárulhat a bőr- és cipőipar gondjainak megoldásához a vá-laszték bővítési és a minőségjavítási követelmények fokozottabb teljesítése is.

a központi vezetőségi ülésen számos felszólaló tett ja-vaslatot a bőr- és cipőipar problémáinak enyhítésére, s együt-tal az 1970. évi munka előkészítésére is, hiszen a tervek sze-rint a jövő évi termelés csökkenés csak átmeneti, amelyet az ideinél nagyobb fejlődésnek kell követni. /mti/

..

16.40/-s

- 26 -

16.40
17.2

bb. 41. ülést tartott az országos béketanács elnöksége

t di/gk/sr/gy/la

1968. december 21.

a hazafias népfront országos tanácsának székházában ülést tartott szombaton az országos béketanács elnöksége. darvasi istván, a békevi látótanács tagja nyitotta meg a tanácskozást. megemlékezett arról a fájdalmas veszteségről, amely dobi istván halálával érte népünket, békemozgalmunkat. javasla-tára az ülés résztvevői néma felállással adóztak az első ma-gyar nemzetközi lenin-békedíjas emlékének.

darvasi istván a továbbiakban még szavakkal méltatta a délvietnami nemzeti felszabadítási front megalakulását, nyolc esztendő óta hősies küzdelmének jelentőségét, eredményeit, majd indítványozta, hogy az elnökség nevében üdvözlőjék táv-iratban a felszabadítási front központi bizottságát és párizsban tárgyaló küldöttségét. a javaslatot egyhangúlag elfogadták. a dnff központi bizottságához intézett távirat egyebek között hangsúlyozza:

- az amerikai agresszorok és külföldi csatlósainak, a belső árulók fölött aratott katonai győzelmek a nagy politikai és diplomáciai sikerek sorozatával együtt az eddiginél is fénye-sebbé tették az idei jubileumot. a világ valamennyi részében megörvendeztették a béke, a társadalmi haladás híveit, akik széles körű szolidaritási mozgalommal erősítették és erősí-tik szabadságharcukat. közös örömiünk és büszkeségünk, hogy a szabadságért és függetlenségért felkelte népük helytállása, csodálatra méltó hősiessége és összeforrottsága meghiusi-totta ellenségeik szándékait. januári offenzívájuk, téli-tavaszi hadjáratuk meggyorsította a bábrendszer összeomlását, közelebb hozta az imperialista kalandorok teljes vereségének napját.

a dnff párizsban tartózkodó küldöttségéhez címzett üzenet rámutat:

- a délvietnami nemzeti felszabadítási front megalakulásá-nak évfordulóját megelőző gyűlések és megmozdulások résztvevői egy emberként követelték hazánkban, hogy az egyesült államok vessen véget a párizsi négyes tárgyalások megkezdését akadá-lyozó manővereknek.

/folyt. köv./

16.45/11

- 27 -

16.50
17.2

bb. 41. /ülést tartott.... 1. folyt./ gy

a nemzeti felszabadítási frontot ismerje el a délvietnami nép egyedüli jogos, törvényes képviselőjének, vonja ki délvietnamból az amerikai és más idegen csapatokat, számolja fel katonai támaszpontjait. a délvietnami nép elidegeníthetetlen joga, hogy szabadon, minden külső beavatkozás nélkül döntsen saját sorsáról, jövőjéről.

sebestyén nándorné, az országos béketanács titkára a magyar békemozgalom 1968. évi tevékenységéről szóló beszámolót és az új esztendő munkaprogramjára vonatkozó javaslatot terjesztett elő az ülésen. egyebek között elmondta, hogy az országos béketanács 77 ország 177 békéért küzdő mozgalomával, szervezetével és csoportosulásával állt kapcsolatban 1968.-ban. nagy gondot fordított a béke-világtanács törekvéseinek, céljainak támogatására. így például a ajánlások egész sorát dolgozta ki a béke-világmozgalom jubileumának méltó megünneplésére, a különböző békeerők együttműködésének erősítésére és a háborúellenes összefogás részesének más feladataira. ezek nagy részét elfogadták és a béke-világtanács javaslataiként juttatták el a nemzeti békemozgalomokhoz.

az országos béketanács küldöttsége is részt vett stockholmban a nemzetközi vietnam-konferencia munkáját folytató állandó bizottság kezdeményezésére összehívott tanácskozáson, amelyen 52 ország és 14 nemzetközi szervezet képviselői vitatták meg közös tennivalóikat. kezdeményezték, hogy 1969 legyen az egyesült államok vietnami agressziója elleni tiltakozás és a vietnami nép iránti szolidaritás nemzetközi éve. nagy megtiszteltetés a magyar békemozgalom számára, hogy dr. réczei lászló, az országos béketanács alelnöke is helyet kapott abban a küldöttségben, amely a tanácskozás résztvevőinek képviselőiben párizsba utazott és december 20-án, illetve 21-én a délvietnami nemzeti felszabadítási front delegációjával találkozott, továbbá részt vett több szolidaritási demonstráción.

/folyt. köv./

16.50/11

- 28 -

16.55
17.20

bb. 41. /ülést tartott... 2. folyt./ gy

sebestyén nándorné kitért arra is, hogy az idén csaknem 30 millió forint gyűlt össze a magyar békemozgalom szolidaritási csekkszámáján. az írásban kiadott beszámoló adatainak tanúsága szerint egyébként ma már jóval meghaladja a 100 millió forintot azoknak az adományoknak az összege, amelyekkel a társadalom különböző rétegeinek képviselői járultak hozzá a hős vietnami nép megsegítéséhez. országszerte nagy visszhangot váltottak ki a magyar békemozgalom kezdeményezései, amelyek a társadalmi és tömegszervezetek támogatásával és tevékeny közreműködésével bontakoztak ki a városokban és falvakban. januártól decemberig mintegy négy és fél-öt millió résztvevője volt hazánkban a szolidaritási demonstrációknak és más megmozdulásoknak, amelyek fórumán népiünk elsősorban a hős vietnami nép igazságos ügye mellett, ugyanakkor a nemzetközi élet valamennyi időszerű kérdésében is állást foglalt, kifejezte véleményét, hangot adott követeléseinek.

a vitaindító referátumban szó esett arról is, hogy a stockholmi felhívás nyomán hazánkban is a vietnam iránti szolidaritás erősítése áll a békemozgalom jövő évi tevékenységének középpontjában. folytatják s egyben tovább gazdagítják a népiünk proletár internacionalista segítőkézségének kibontakoztatására hivatott akciókat. arra törekednek, hogy az eddiginél is nagyobb hatású kezdeményezésekkel, szebb eredményekkel köszöntsék a magyar és a nemzetközi békemozgalom 20 születésnapját.

sebestyén nándorné indítványozta, hogy az országos béketanács elnöksége mondjon köszönetet segítőtársainak, köztük a társadalmi és tömegszervezeteknek azért a lankadatlan támogatásért, sokrétű tevékenységért, amellyel hozzájárultak népiünk és az egész világ békéjének szolgálatához. az ülés résztvevői ezt a javaslatot is elfogadták.

az idei munkáról szóló beszámoló és a jövő évi akcióprogram tervezete fölötti vitában felszólt pethő tibor, az országos béketanács alelnöke, szádeczky-kardoss elemér, az országos béketanács tudományos bizottságának elnöke, harmati sándor, a magyar szolidaritási bizottság elnöke, reszei ferenc, a szót elnökségének tagja, beke ferencné, a nagykanizsai nőtanács titkára, dr. számósközi istván református püspök, boldizsár iván író, terényi istván, az országos béketanács alelnöke, székelly sándor tatabányai vájár, gálos antalné, a pécsi kenderfonó- és szövőgyár csoportvezetője.

/folyt. köv./
17.00/gy

- 29 -

17.05
17.20

bb. 41. / Ülést tartott.... 3. folyt./ gy

a vita megerősítette, hogy a jelenlegi nemzetközi helyzet és a közelgő jubileum új feladatokat ró békemozgalomokra. a vietnami nép teljes győzelméig ébren kell tartania népünk szolidaritását, meg kell keresnie azokat a módszereket, amelyekkel még gyümölcsözőbben veheti ki részét a vitás kérdések rendezéséért, köztük az európai béke és biztonság erősítéséért vívott küzdelemből. továbbra is szorgalmaznia kell a különböző békeerők együttműködésének, összefogásának erősítését, mert csak az egységes fellépés csökkentheti a háborus veszélyt.

az ülésen elhatározták, hogy az elhangzott észrevételek és javaslatok alapján tovább formálják, még teljesebbé teszik és januárban az országos béketanács elé terjesztik az 1969-es akcióprogram tervezetét.

az országos béketanács elnökségének tanácskozása darvasi istván zárszavával ért véget./mti/

..

bb. 42. kitüntetések

gy/la

1968. december 21.

a népköztársaság elnöki tanácsa orosz dezsőné vigyázó piroskának, a minisztertanács tájékoztatási hivatal nyugalmazott osztályvezetőjének, az mszmp központi bizottsága irodája társadalmi munkatársának több évtizedes eredményes munkássága és társadalmi tevékenysége elismerésül; dr. lévai andrás kossuth-díjasnak, a budapesti műszaki egyetem tanszékvezető egyetemi tanárának eredményes munkássága elismerésül, 60. születésnapja alkalmából; dr. bányai sándornak, a munkaképességcsökkenést véleményező orvosi bizottság főorvosának, bender dezsőnek, a szék- és kárpitósiipari vállalat 3. számú gyára igazgatójának, bohár károlynak, a felsőbábi állami gazdaság igazgatójának,

/folyt. köv./

17.10/gy

- 30 -

17.10
17.10

bb. 42. /kitüntetés..... folyt./ gy

juhász lászlónak, az iparművészeti tanács főtitkárának, molnár józsefnek, az 1. számú autóközlekedési vállalat üzemigazgatójának, dr. tangl harald kossuth-díjasnak, a mezőgazdasági tudományok doktorának, az állattenyésztési kutató intézet igazgatóhelyettesének, dr. varga zoltánnak, a történettudományok kandidátusának, a debreceni kossuth lajos tudományegyetem egyetemi tanárának, dr. victor ágostonnak, a budapest 13. ker. tanács vb osztályvezető főorvoshelyettesének, dr. weichinger károly kossuth-díjasnak, a budapesti műszaki egyetem nyugalmazott egyetemi tanárának eredményes munkásságuk elismerésül, nyugalmában vonulásuk alkalmából a munka érdemrend arany fokozata; székely belánének, a népszabadság archívuma nyugalmazott vezetőjének a munkásmozgalomban kifejtett tevékenysége elismerésül a munka érdemrend ezüst fokozata kitüntetését adományozta.

a kitüntetéseket losonczi páll, az elnöki tanács elnöke nyújtotta át./mti/

..

bb. 43. dragon ferenc,

gk/sr/gy/la

1968. december 21.

a magyar népköztársaság uruguayi nagykövete átadta megbízólevelet pacheco areco uruguayi köztársasági elnöknek./mti/

..

bb. 44. teljesítette éves tervét a bélapátfalvai cementgyár

vid-kz/mné/ká/gy/la

1968. december 21.

teljesítette 1968. évi termelési tervét a cement- és mészművek bélapátfalvai gyára. az év eddigi részében 188 000 tonna cementet és 71 000 tonna meszet adott az építkezésekhez. a karácsonyi ünnepek alatt is dolgoznak, s így az év hátralévő napjaiban 3 000 tonna cementet és 1 500 tonna meszet gyártnak terven felül./mti/

..

17.20/gy

- 31 -

17.20
17.20

bb. 45. szerencsés baleset

vid-cs/fné/ká/gy/la

1968. december 21.

Szekszárdon egy autós daru szombaton elszakította a bogiszlói ut feletti huzódó, 35 ezer voltos feszültségű elektromos távvezetékét. Kurucz Béla, az autós daru vezetője szinte a csodával határos módon meg sem sérült, noha a magasfeszültségű vezeték alatt a vaskerítés már izzott, s a nyilvánvaló életveszély miatt le kellett állítani a forgalmat. A déldunántúli áramszolgáltató vállalat szerelői néhány órai munkával helyreállították a megrongált távvezetékét. /mti/

..

bb. 46. déryné ünnepség és kiállítás miskolcon

vid-kz/mné/ká/gy/la

1968. december 21.

Déryné széppataki róza - a „szép magyar nyelv művelője”, születésének 175. évfordulója alkalmából ünnepséget rendeztek szombaton Miskolcon. A város második otthona volt a magyar nyelvű színjátszás úttörőjének, életének utolsó napjait is ott élte le. Az Anna temetőben nyugszik testvérével Johannával együtt. A miskolci városi tanács, a miskolci nemzeti színház, a társadalmi és a művelődési szervek képviselői megkoszorúzták az Anna temetőben Déryné sírját, amelyet a nemzeti színház kiszervezte gondoz. Koszorút helyeztek el a színház szomszédságában levő Déryné szobor talapzatán is, s leleplezték a róla elnevezett utcában elhelyezett emléktáblát. A miskolci nemzeti színház nézőtéri társalgójában a miskolci Herman Ottó Múzeum és a budapesti Színház-történeti Múzeum tulajdonában levő Déryné emlékekből kiállítás nyílt. /mti/

..

bb. 47. háztetőre zuhant a vontató

vid-cs/fné/ká/gy/l

1968. december 21.

Nem mindennapos közlekedési baleset történt szombaton Sárvarán. Az országos talajjavító- és talajvédelmi vállalat száz mázsányi teherrel megrakott két pótkocsis vontatója Sárvár község sikos, lejtős útján megcsuszott, az első pótkocsi ráfutott a traktorra, s áttolta az ut baloldalára.

/folyt. köv./

17.30/-s

- 32 -

17.35
18

bb. 47. /háztetőre.... folyt./ gy

Ott a jármű áttörte a korlátot és rázuhant az egyik házra. Szerencsére a tulajdonos, Horváth Péterné a ház előtt tartózkodott, de így is könnyebb sérüléseket szenvedett a ráomló faltól. A vontató vezetője, Rácz János könnyebben megsérült. Az anyagi kár mintegy negyvenezer forint. A baleset okának felderítésére vizsgálat indult. /mti/

..

bb. 49. magyar-libanoni közös vállalat alakult

1 jf/tr/1e/gy/la

1968. december 21.

Beirutból hazakereszték a Terimpex külkereskedelmi vállalat megbízottai, akik ott voltak az új magyar-libanoni közös vállalat alapító okmányainak aláírásánál.

A Terimpex-nek tíz éve partnere a közel-kelet egyik legjelentősebb élelmiszerimportőre, a libanoni Amine Aour cég, amellyel most még szorosabbra tűztek a kapcsolatokat. A részvénytársaság formájában működő vállalat a libanoni enfah helységben új gyárat épít. Az üzem gépi berendezéseit részben Svájcban szerzik be, részben pedig a magyar ipar szállítja a felszereléseket. A terveket a budapesti élelmiszeripari tervező vállalat munkatársai készítik el.

A gépszerelések 1969 májusában kezdődnek meg és a tervek szerint szeptemberben már indul is az új üzem, amelyben magyar alapanyagokból dobozos ömlesztett sajtot állítanak elő. A magyar-libanoni közös vállalat az új üzem termékeként évente ezer tonnányi dobozos ömlesztett sajtot és 300 tonnányi blokk-sajtot értékesíthet majd.

A közös vállalat első közgyűlését Beirutban tartották meg; ezen megválasztották a magyar és a libanoni személyekből álló vezetőséget. /mti/

..

18.00/gy

- 33 -

18.05
18.25

bb. 51. forgalomnövekedés és balesetveszély - a közúti közlekedés biztonságaért

t fe/gk/sr/1 l la

1968. december 21.

Szombaton bemutatták a sajtó képviselőinek „a közúti közlekedés biztonságaért”, című kiállítását, amelyet a BM Népköztársaság uti kiállító termében nyitnak meg a belügyminisztérium és a közúti balesetelhárítási tanács közös rendezésében. Körösi György vezérőrnagy, belügyminiszter helyettes beszédében elmondta, hogy a közúti közlekedés biztonságának, a forgalom zavartalanságának s rendjének védelme egyre összetettebb, bonyolultabb feladattá válik. az országgyűlés által nemrég jóváhagyott közlekedési koncepció valamennyi közlekedési ágazat területén alapvető célként határozza meg a gyorsaságot és gazdaságosságot. ez természetesen további mennyiségi és minőségi fejlődést von maga után a közúti közlekedés terén is. utalt arra, hogy a forgalom pozitív fejlődésének van egy nem kívánatos árnyoldala, a közúti balesetek számának növekedése. ez a növekedés állandó és az utóbbi két évben gyorsuló tendenciát mutat. amíg 1966-ban az előző évihez viszonyítva az összes balesetek száma 2.5 százalékkal nőtt, 1967-ben ez a szám már 15.4 százalékkal volt. ebben az évben pedig kilenc hónap alatt több mint 30 százalékkal nőtt a balesetek száma az 1967-es év hasonló időszakához viszonyítva. különösen sajnálatos tény, hogy a baleset következtében meghalt vagy súlyosan sérült személyek száma is évről-évre növekszik. évente 700-800 ember hal meg közlekedési baleset következtében, köztük nagy számban gyermekek, fiatalok.

a belügyminiszter helyettes a továbbiakban utalt arra, hogy a forgalom növekedésével nem kell törvénytörően növekedniük a baleseteknek. ezután rámutatott arra, hogy a balesetelhárítást szolgáló kiállítás méltó reprezentánsa annak a társadalmi összefogásnak amely feladatául tűzte, hogy felhívja a közúti közlekedésben részt vevők figyelmét a közlekedési szabályok megtartására, oktat és nevel a szabályos, türelmes, előzékeny közlekedésre. végül annak a reményének adott kifejezést, hogy a kiállítás látogatói értékes, hasznos tapasztalatokat szereznek. a tárlat ugyanis sokoldalúan elemzi a közlekedés fejlődését, ugyanakkor vizuális eszközökkel jól szemlélteti azokat a visszasságokat is, amelyek negatívan befolyásolják a közlekedési figyelmet, a közlekedési morált. az újságírók ezután megtekintették a kiállítását, amely a nagyközönség számára december 27-én nyílik meg./mti/

- 34 -

18.20/11

18.15
18.30

bb. 48. lottó tájékoztató

tr/1e/1 l la

1968. december 21.

az 51. játékhétre 6, 633, 432 darab lottószelevény érkezett. öt találatos szelevény nincs. négy találatot 34 fogadó ért el, a nyereményük egyenként 117. 061 forint, három találatos 3, 375 fogadónak van, a nyereményük 590 forint, a kettő találatos szelevények száma 117. 197 darab, ezekre 20 forintot fizetnek.

az összegek a nyereményilleték levonása után értendők./mti/

--

bb. 54. a bkv közleménye

k hbj/1 l la

1968. december 21.

a budapesti közlekedési vállalat értesíti az utazóközönséget, hogy bérletpénztárait december 24., 25., 26-án valamint 31-én és 1969. január 1-én zárva tartja.

a hév vonalak mentén levő személypénztárak ezeken a napokon is árusítanak bérletet./mti/

--

bb. 53. új állategészségügyi állomás épül szolnokon

vid cs/fené/ké/1 l la

1968. december 21.

szolnokon négy és félmillió forintos költséggel új állategészségügyi állomás építését kezdték meg. a kétemeletes állategészségügyi állomást korszerű laboratóriummal műszerekkel látják el. személyzete: 30 szakállatorvos, laboráns és szakmunkás látja el a vidék tsz-eiben és állami gazdaságokban az állategészségügyi szakfelügyeletet. rendszeresen vizsgálják a hus és a tej minőségét, a takarmányfélék használhatóságát, a különféle diagnosztikai vizsgálatokkal segítenek a fertőző állatbetegségek megelőzésében, illetve a betegségek gyógyításában. a megye első állategészségügyi intézetét 1970 első negyedében adják át rendeltetésének./mti/

--

- 35 -

18.10/-s

18.15
18.30

bb. 51. forgalomnövekedés és balesetveszély - a közúti közlekedés biztonságáért

tf/gk/sr/11 la

1968. december 21.

Szombaton bemutatták a sajtó képviselőinek „a közúti közlekedés biztonságáért”, című kiállítását, amelyet a BM Népköztársaság uti kiállító termében nyitnak meg a belügyminisztérium és a közúti balesetelhárítási tanács közös rendezésében. Körösi György vezérőrnagy, belügyminiszterhelyettes beszédében elmondta, hogy a közúti közlekedés biztonságának, a forgalom zavartalanlásának s rendjének védelme egyre összetettebb, bonyolultabb feladattá válik. az országgyűlés által nemrég jóváhagyott közlekedési koncepció valamennyi közlekedési ágazat területén alapvető célként határozza meg a gyorsaságot és gazdaságosságot. ez természetesen további mennyiségi és minőségi fejlődést von maga után a közúti közlekedés terén is. utalt arra, hogy a forgalom pozitív fejlődésének van egy nem kívánatos árnyoldala, a közúti balesetek számának növekedése. ez a növekedés állandó és az utóbbi két évben gyorsuló tendenciát mutat. amíg 1966-ban az előző évhez viszonyítva az összes balesetek száma 2.5 százalékkal nőtt, 1967-ben ez a szám már 15.4 százalékos volt. ebben az évben pedig kilenc hónap alatt több mint 30 százalékkal nőtt a balesetek száma az 1967-es év hasonló időszakához viszonyítva. különösen sajnálatos tény, hogy a baleset következtében meghalt vagy súlyosan sérült személyek száma is évről-évre növekszik. évente 700-800 ember hal meg közlekedési baleset következtében, köztük nagy számban gyermekek, fiatalok.

a belügyminiszterhelyettes a továbbiakban utalt arra, hogy a forgalom növekedésével nem kell törvénytörően növekedniük a baleseteknek. ezután rámutatott arra, hogy a balesetelhárítást szolgáló kiállítás méltó reprezentánsa annak a társadalmi összefogásnak amely feladatául tűzte, hogy felhívja a közúti közlekedésben részt vevők figyelmét a közlekedési szabályok megtartására, oktat és nevel a szabályos, türelmes, előzékes közlekedésre. végül annak a reményének adott kifejezést, hogy a kiállítás látogatói értékes, hasznos tapasztalatokat szereznek. a tárlat ugyanis sokoldalúan elemzi a közlekedés fejlődését, ugyanakkor vizuális eszközökkel jól szemlélteti azokat a visszasságokat is, amelyek negatívan befolyásolják a közlekedési figyelmet, a közlekedési morált. az újságírók ezután megtekintették a kiállítását, amely a nagyközönség számára december 27-én nyílik meg. /mti/

- 34 -

18.20/11

18.12
18.20/11

bb. 48. lottó tájékoztató

tr/le/il la

1968. december 21.

az 51. játékhétre 6, 633, 432 darab lottószelelvény érkezett. öt találatos szelelvény nincs. négy találatot 34 fogadó ért el, a nyereményük egyenként 117. 061 forint, három találatos 3, 375 fogadónak van, a nyereményük 590 forint, a kéttalálatos szelelvények száma 117. 197 darab, ezekre 20 forintot fizetnek.

az összegek a nyereményilleték levonása után értendők. /mti/

--

bb. 54. a bkv közleménye

k hbj/11 la

1968. december 21.

a budapesti közlekedési vállalat értesíti az utazóközönséget, hogy bérletpénztárait december 24, 25, 26-án valamint 31-én és 1969. január 1-én zárva tartja.

a hév vonalak mentén levő személypénztárak ezeken a napokon is árusítanak bérletet. /mti/

--

bb. 53. új állategészségügyi állomás épül szolnokon

vid cs/fené/ké/11 la

1968. december 21.

szolnokon négy és félmillió forintos költséggel új állategészségügyi állomás építését kezdték meg. a kétemeletes állategészségügyi állomást korszerű laboratóriummal műszereket látják el. személyzete: 30 szakállatorvos, laboráns és szakmunkás látja el a vidék tsz-eiben és állami gazdaságokban az állategészségügyi szakfelügyeletet. rendszeresen vizsgálják a hus és a tej minőségét, a takarmányfélék használhatóságát, a különféle diagnosztikai vizsgálatokkal segítenek a fertőző állatbetegségek megelőzésében, illetve a betegségek gyógyításában. a megye első állategészségügyi intézetét 1970 első negyedében adják át rendeltetésének. /mti/

--

- 35 -

18.10/-s

18.12
18.20

bb. 50. ötszörösére nőtt a pénzügyintézetek bevételi forgalma - a pénzügyintézetek dolgozók tevékenységével, élet- és munkakörülményeivel foglalkozott a Képviseleti Testület elnöksége

t kf/tr/1e/gy/La

1968. december 21.

a kereskedelmi-, pénzügyi- és vendéglátóipari dolgozók szakszervezetének elnöksége szombati ülésén egyebek között a pénzügyintézetek dolgozók tevékenységével, feladataival, élet- és munkakörülményeinek alakulásával foglalkozott, amelyről dr. Vályi Péter pénzügyminiszter tájékoztatta az elnökséget.

a miniszter vázolta a magyar nemzeti bank, a magyar beruházási bank, a külkereskedelmi bank, az OTP, az állami biztosító, a pénzügyintézetek központi munkáját, s azokat a feladatokat, amelyekkel gazdaságirányításunk új rendszerében bővült tevékenységi körük. hangsúlyozta, hogy a pénzügyintézetek már nem egyszerűen bonyolítási szervek a pénzforgalomnak, hanem az országos hitelpolitika végrehajtói. beszélt a bankhálózat fejlesztéséről, s ismertette egyebek között, hogy bevételi forgalmuk az utóbbi évtizedben ötszörösére növekedett. a magyar nemzeti bank hitelállománya mintegy 130 milliárd forint, az OTP 25 milliárdos betéttel, s 18 milliárdos hitelállománnyal rendelkezik. az állami biztosító szolgáltatásait a lakosság kétharmad része veszi valamilyen formában igénybe.

a miniszter megállapította, hogy a gazdaságirányítási rendszer reformjának bevezetése során a pénzügyintézetek jelenlegi felkészültségükkel el tudják látni a rájuk háruló nagyobb feladatokat, a jövőben azonban szükség van munkájuk színvonalának további javítására. szerepük, főleg a nemzeti és a beruházási bank szerepe, tovább erősödik. a bankrendszer, bár nem problémamentes, de stabil, s néhány gazdasági, gazdaságpolitikai kérdés megoldásával tovább fejleszthető.

/Folyt. köv./

17
18.25/1 L

- 36 -

18.30/1 L
18.42

bb. 50. /ötszörösére nőtt.... 1. folyt./ gy

a pénzügyintézetek országos hálózata kiterjedt, 1 200 egységből áll, amely számszerűleg elegendő a rájuk háruló feladatok megoldásához. az egységek egyharmadában azonban nagy a zsúfoltság, s mintegy felénél elavult, korszerűtlen mind az elhelyezés, mind a berendezés. a helyzet javítására 1970-ig 800 millió forintot fordítanak a pénzügyintézetek fejlesztésére, ebből 500 millió forint jut a hálózat bővítésére, s főleg vidéken az elhelyezés korszerűsítésére. a bankhálózat korszerűsítési programja 1972-ben befejeződik. jelentősen a magyar nemzeti bank egerben és pécsen épít kirendeltségének modern székházát, további három megyei fiókot bővítenek, s tatabányán, Szekszárdon, Szombathelyen és Győrött is épül új mnb-fiók. a külkereskedelmi bank dolgozói 1970-ben költözhetnek új irodaházba, s az állami biztosító 50 fiókjának elhelyezését oldja meg a követelményeknek megfelelően. a pénzügyintézetek munkáinak fejlesztésére a harmadik ötéves tervben 300 millió forintot fordítanak, nagyszabású fejlesztési programot dolgoztak ki számítógéprendszer üzembeállítására. az mnb például most szerzett be - egymillió dollárért - elektronikus nagyberendezést, amely egyebek között lehetővé teszi a fizetési forgalom adatainak napra, órára kész csoportosítását, feldolgozását. /mti!

..

bb. 52. ittasan gázolt - négyévi szabadságvesztésre ítélték

vid-kz/mné/ká/gy/La

1968. december 21.

Kiss Sándor 45 éves miskolci lakos, a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Kiszöv gépkocsivezetője november 13-án ittasan ült gépkocsijába ismerőseivel, s. Mária 16 éves adminisztrátorral. a lány arra kérte, tanítsa meg gépkocsit vezetni. a sofőr mindjárt hozzá is fogott az oktatáshoz, s rövid magyarázat után a fiatal lányt a volán mellé ültette. a kivi lágitatlan volga kocsi-val a vöröshadsereg uton egy szembejövő velorex kocsinak ütköztek. annak utasai, - bárdos Sándor és felesége, a miskolci kórház 36, illetve 32 éves dolgozója az összeütközés következtében kapott súlyos sérüléseikbe belehaltak. a bíróság Kiss Sándort halálra okozó gondatlan veszélyeztetésért, valamint a társadalmi tulajdon rongálásáért négyévi szabadságvesztésre ítélte, s a gépkocsivezetéstől egy évre eltiltotta. s. Mária fiatalkorú, akit a segítségnyújtás elmulasztásában is bűnösnek találtak, kétévi szabadságvesztésre ítélték. /mti!

..

18.30/1 L

- 37 -

18.30/1 L
18.42

bb. 50. ötszörösére nőtt a pénzügyintézetek bevételi forgalma - a pénzügyintézetek dolgozói tevékenységével, élet- és munkakörülményeivel foglalkozott a KPVDSZ elnöksége

t kf/tr/1a/gy/la

1968. december 21.

a kereskedelmi-, pénzügyi- és vendéglátóipari dolgozók szakszervezetének elnöksége szombati ülésén egyebek között a pénzügyintézetek dolgozói tevékenységével, feladataival, élet- és munkakörülményeinek alakulásával foglalkozott, amelyről dr. vályi Péter pénzügyminiszter tájékoztatta az elnökséget.

a miniszter vázolta a magyar nemzeti bank, a magyar beruházási bank, a külkereskedelmi bank, az OTP, az állami biztosító, a pénzügyintézetek központ munkáját, s azokat a feladatokat, amelyekkel gazdaságirányításunk új rendszerében bővült tevékenységi körük. hangsúlyozta, hogy a pénzügyintézetek ma már nem egyszerűen bonyolítási szervek a pénzforgalomnak, hanem az országos hitelpolitika végrehajtói. beszélt a bankhálózat fejlesztéséről, s ismertette egyebek között, hogy bevételi forgalmuk az utóbbi évtizedben ötszörösére növekedett. a magyar nemzeti bank hitelállománya mintegy 130 milliárd forint, az OTP 25 milliárdos betéttel, s 18 milliárdos hitelállománnyal rendelkezik. az állami biztosító szolgáltatásait a lakosság kétharmad része veszi valami formában igénybe.

a miniszter megállapította, hogy a gazdaságirányítási rendszer reformjának bevezetése során a pénzügyintézetek jelenlegi felkészültségükkel el tudták látni a rájuk háruló nagyobb feladatokat, a jövőben azonban szükség van munkájuk színvonalának további javítására. szerepük, főleg a nemzeti és a beruházási bank szerepe, tovább erősödik. a bankrendszer, bár nem problémamentes, de stabil, s néhány gazdasági, gazdaságpolitikai kérdés megoldásával tovább fejleszthető.

/folyt. köv./

17
18.25/11

- 36 -

18³²
18⁴²

bb. 50. /ötszörösére nőtt.... 1. folyt./ gy

a pénzügyintézetek országos hálózata kiterjedt, 1 200 egységből áll, amely számszerűleg elegendő a rájuk háruló feladatok megoldásához. az egységek egyharmadában azonban nagy a zsúfoltság, s mintegy felénél elavult, korszerűtlen mind az elhelyezés, mind a berendezés. a helyzet javítására 1970-ig 800 millió forintot fordítanak a pénzügyintézetek fejlesztésére, ebből 500 millió forint jut a hálózat bővítésére, s főleg vidéken az elhelyezés korszerűsítésére. a bankhálózat korszerűsítési programja 1972-ben befejeződik. jelenleg a magyar nemzeti bank egerben és pécsen épít kirendeltségének modern székházát, további három megyei fiókot bővítenek, s tatabányán, szekszárdon, szombathegyen és győrött is épül új mnb-fiók. a külkereskedelmi bank dolgozói 1970-ben költözhetnek új irodaházba, s az állami biztosító 50 fiókjának elhelyezését oldja meg a következő éveknek megfelelően. a pénzügyintézetek munkájának korszerűsítésére a harmadik ötéves tervben 300 millió forintot fordítanak, nagyszabású fejlesztési programot dolgoztak ki számítógéprendszerek üzembeállítására. az mnb például most szerzett be - egymillió dollárért - elektronikus nagyberendezést, amely egyebek között lehetővé teszi a fizetési forgalom adatainak napra, órára kész csoportosítását, feldolgozását. /mti!

..

bb. 52. ittasan gázolt - négyévi szabadságvesztésre ítélték

vid-kz/mné/ká/gy/la

1968. december 21.

kiss sándor 45 éves miskolci lakos, a borsod megyei kiszövegépjárművezetője november 13-án ittasan ült gépjárműjében ismerőseivel, s. mária 16 éves adminisztrátorral. a lány arra kérte, tanítsa meg gépjárműt vezetni. a sofőr mindjárt hozzá is fogott az oktatáshoz, s rövid magyarázat után a fiatal lányt a volán mellé ültette. a kivülágítatlan volgokocsival a vöröshadsereg uton egy szembejövő volgokocsinak ütköztek. annak utasai, - bárócs sándor és felesége, a miskolci kórház 36, illetve 32 éves dolgozója az összeütközés következtében súlyos sérüléseikbe belehaltak. a bíróság kiss sándort halálra okozó gondatlan veszélyeztetésért, valamint a társadalmi tulajdon rongálásáért négyévi szabadságvesztésre ítélte, s a gépjárművezetéstől egy évre eltiltotta. s. mária fiatalkorut, akit a segítségnyújtás elmulasztásában is bünyösnek találtak, kétévi szabadságvesztésre ítélték. /mti!

..

18.30/11

- 37 -

18³⁴
18⁴²

bb. 56. mégsem kihalt égitest a hold - dr. kulín györgy az
ürkutatásnak köszönhető hold-ismeretekről

1840/1a

1968. december 21.

az űrkutatás több mint 11 éve után érkezett az a nap,
amikor először indult ember a hold felé. ebből az alkalom-
ból dr. kulín györgy, az uráni csillagvizsgáló igazgatója
a következőkben foglalta össze, mennyiben gazdagították az
eddigi űrkíséreltek a holdra vonatkozó ismereteinket.

a hold utolsó oldalát elsőnek a luna-3. fényképezte
le, a holdra elsőnek a luna-9. szállt le, az első hold körül
keringő szerkezet, vagyis az első hold-szputnyik a luna 10.
volt és automata irányítással először a szonda - 5. került
meg a holdat. ezek a tudománynak azok a mérföldkövei, ame-
lyeket az emberiség ebben a vonatkozásban az űrkutatás kez-
dete óta maga mögött hagyott. s ezek, valamint az utánuk kö-
vetkezett egyéb bravuros vállalkozások sok újat derítettek
már ki földünk hűséges kísérőjéről.

a hold a lakjáról például a körülötte keringő szputnyikok
pályájának alakulása állapította meg, hogy az is éppen úgy
eltér a szabályos gömbtől, mint a földé. ennek az alaknak már
neve is van: a geoid mintájára szelenoidnak nevezték el. de
tömege eloszlása sem egyenletes: az anyag sűrűsége a felénk
néző oldalon nagyobb, mint a hold tulsó felén.

a mesterséges égitesteknek nagyon jó a „szemük”, . míg a
földi távcsövekkel csak legalább száz méteres részletek is-
merhetők fel, a hold körül keringő, különösen pedig a rajta
leszállt műszerek a milliméteres részecskéket is megkülön-
böltették, sőt a manipulátor segítségével felmarkolt anyago-
kat a helyszínen mindjárt elemézték is. így derült ki, hogy
a szivacsos szerkezetű felszínen a földi bazalthoz és grá-
nithoz hasonló kőzetek és meteorikus eredetű vasszemcsék ta-
lálhatók. egészen a legutóbbi időkig általános volt a nézet,
hogy a hold felszínét finom porréteg takarja.

folyt.köv./
18.35/gy

- 38 -

1840
1968

bb. 56./ mégsem kihalt ... folyt./ 11

ennek a feltételezésnek a hívei azonban nem vették számítás-
ba a vákuumot, amiben pedig a fizikai jelenségek egészen
másként játszódnak le, mint a földön. a világűrben
elég összenyomni az eltört fémdarabokat, hogy molekuláik ismét
összekapcsolódjanak, hiszen innen tanultuk a hideghegesztést
is. ugyanilyen módon a hold felszínén a finom porszemcsék ki-
sebb-nagyobb, néha egészen hatalmas kőkoloncokká tapadtak ösz-
sze.

az utóbbi évtizedben szerzett ismeretek között ma már szá-
mos kisebb-nagyobb eredményt tartanak nyilván a csillagászok -
mondotta. dr. kulín györgy - de a legnagyobb jelentőségűt több
oldalról is sikerült bizonyítani. az egyik bizonyíték az a
„sugár-rendszer”, az a szinte stilizált csillag, amit a tycho
a kepler, a copernicus és még néhány nagyobb kráterből fénysu-
gárszerűen szétágazó fehér fénylő egyenesek rajzolnak ki a hold
felszínén. kiderült, hogy ezeket a „sugarakat”, megszámlál-
hatatlan apró mikrokráter alkotja. azért látszanak a környezet-
nél fényesebb csikoknak, mert a bemélyedt kráterek falai jó-
val nagyobb felületet alkotva verik vissza a fényt, mint
körülöttük a megszakítatlan sima porréteg. ezeket az apró
krátereket azok a kicsiny „bombák”, vágják a felszínbe, amelye-
ket a sugarak középpontjában levő vulkán dobott ki. és ez a
vulkáni tevékenység nem is lehetett túlságosan régen, mert kü-
lönben a hold arculatán ezeket az apró „sérüléseket”,
azóta a lehulló meteoritok, stb. már „kikozmetikázták”, el-
kendőzték volna.

ezenkívül az ugynevezett törésvonalak mentén egészen bibor-
színűre kivörösödő, kifényesedő részletek, a kráterek környékén
pedig pontosan olyan gázkitörések nyomai ismerhetők fel, mint
amilyeneket hawaiban 1960. elején a laimana vulkán kitörését
követően észlelték. kozirjev szovjet csillagász és néhány ame-
rikai kutató viszont valami fehér lepedékszerű jelenséget fi-
gyelt meg az alphonsus kráter középső kupján, és pontosan ilyen
fehér lerakódás jelenik meg a földi vulkánon is a kitörés után.

mindezek a tények pedig arra mutatnak - és ez a legnagyobb
jelentőségű megállapítás a holdról -, hogy régi elképzeléseink-
kel ellentétben a hold semmi esetre sem valami kihalt égitest,
mert benne most is zajlanak le olyan életjelenségek, ame-
lyeknek nagy része a földön is ismert folyamatokkal azonosítható-
anti/

.-

- 39 -

18.40/11

1840
1968

bb. 55. jelentések a vízellátási nehézségekről - igazságos a
,,vizadagolás,, kőbányán és környékén - átmeneti javu-
lás várható

i hbj/gg/le/gy/la

1968. december 21.

pesten és lágymányoson a magasabb emeleten lakókat, kőbányán és környékén szinte minden fogyasztót foglalkoztat az a kérdés, mi a helyzet a vízellátással, milyenek a kilátások. kőbányán és környékén tíz és tízezrek azt is kifogásolták, hogy ,,adagolják,, - csak a nap bizonyos szakaszaiban szolgáltatnak vizet - bár erre a vízművek előre figyelmeztette az ott lakókat. feltették a kérdést, miért éppen kőbánya került hátrányos helyzetbe?

a vízellátásról a vízművek vezetői szombaton este a következő tájékoztatást adták az mti munkatársának.

a vízművek az adott körülmények között, tehát az alacsony vízállás és a hidegebb időjárás miatt a telepekről 24 óra leforgása alatt 645 000 köbméter vizet nyer, ebből is több mint 200 000 köbmétert a nagy- és a kis, ugynevezett kísérleti felszíni vízmű ad. ez nem elég. legalább még 20 000 - 30 000 köbméterre lenne szükség. a vízhiányról tanuskodik, hogy a gelérthegyi tárolómedence már délután 2 órakor, az ugynevezett gloriette - pest lórincai - tárolómedence délután 4 órakor ,,kiürült,, tartalékviz nem volt, csak ennyit fogyaszthatott budapest, amennyi vizet a gépházak folyamatosan a hálózatba juttattak. ha ez kevesebb volt a szükségesnél, a hiányt a medencéből nem lehetett pótolni, mert a medencékben már nem volt víz.

még bonyolultabb a helyzet kőbányán. kőbánya az ugynevezett pesti zónából, tehát a pesti és a lágymányosi városrészeket ellátó hálózatból kapja a vizet. ha a pesti zónában lakók ,,elfogyasztják,, a vizet, nem jut kőbányának és környékének /beleértve a lakatos utcai lakótelepet is./ ez ellen úgy védekeznek a vízművek, hogy a kőbányai medencét feltöltik, s ha a hálózatból nem jön utánpótlás, a medencében tartalékoltt vízből adnak. arra azonban nagyon kell vigyázni, hogy a kőbányai medence teljesen ne ürüljön ki, mert ellenkező esetben tűz esetén nem tudnának vizet juttatni az utcai csapokba.

/folyt. köv./

- 40 -

18⁵⁷
19⁴⁸

bb. 55. / jelentések.... 1. folyt./ gy

a vízművek a medencéből ezért ,,adagolják,, a vizet kőbányára és környékére, még pedig úgy, hogy a medencében mindig maradjon tartalék. gyengébb vízellátás esetén - mint például most - kőbánya alacsonyabban fekvő részén is lenne víz, ellenben a magasabban fekvő területeken, illetve a magasabb emeleteken napokig vagy a nap jelentős szakában hiába nyitnák ki a csapokat. az ,,adagolás,, tehát igazságos megoldás, az ugynevezett felső zónának így a lakatos utcai lakótelepnek vízellátását biztosítja.

a pestiek kérdezik: mi lesz az ünnepek alatt? a vízművek válasza biztató: az ünnepek idején, illetve karácsony és új év között az üzemek kevesebb vizet fogyasztanak, s így a vízellátásban előre láthatólag nem lesz nagyobb fennakadás./mti/

.-.

bb. 57. hatvan kertész dolgozik bács-kiskun megye szőlő és gyümölcsrekonstrukciós tervén

vid-cs/tné/ká/gy/la

1968. december 21.

a magyar agrártudományi egyesült bács-kiskun megyei szervezete szombaton kecskeméten tartotta vezetőségválasztó közgyűlését. dr. matos lászló, az mszmp megyei bizottságának osztályvezetője az utóbbi négy év munkáját összegezve, megállapította, hogy az egyesület hat szakosztálya hatékonyan segíti a vidék mezőgazdasági termésének fejlődését, korszerűsítését. a tudományos vitákon, tapasztalatcseréken az elmúlt négy év alatt több mint 45 ezer szakember vett részt. az egyesület tagjai közül több mint 60 kertészeti szakember dolgozik jelenleg a vidék szőlő- és gyümölcs-rekonstrukciós terveinek elkészítésén, külön bizottságot alakítottak a terméketlen homokterületek, a gyengehozamu szikes vidékek gazdaságos hasznosítására. dr. soós gábor mezőgazdasági- és élelmiszerügyi miniszterhelyettes, a magyar agrártudományi egyesület országos elnöke a gazdasági mechanizmus reformjának egyéves tapasztalatairól és a soronlevő feladatokról tájékoztatta a tanácskozás résztvevőit. /mti/

.-.

18.55/-s

- 41 -

18⁰⁰
19⁴⁸

bb. 58. megalakult az 5. agrárfórum szabocsban

vid-cs/fné/ká/gy/la

1968. december 21.

Szombaton tiszalökön megalakult szabocs-szatmár megye 5. agrárfóruma. Így a kelet-magyarországi tájon már csaknem kétezer szakembert: mezőgazdasági, illetve kertészeti mérnököt, technikumost, s egyéb mezőgazdasági szakembert fogtak össze az agrárfórumok. A klubokban tevékenykedő fórumok az idén számos új munkamódszer-javaslatot fogadtak el, amelyekkel a termelést gazdaságosabbá és eredményesebbé tették. Az agrárfórumok szakemberei tevékenyen hozzájárultak ahhoz, hogy a megye közös gazdaságai ez évben nyolc százalékkal növelték a holdankénti hozamokat, s az előző évihez képest a tagok jövedelme tíz százalékkal emelkedett. /mti/

bb. 59. változatlan hevességgel ég az algyői olajkut

vid-cs/tné/gy/la

1968. december 21.

Az algyői szénhidrogén-medencében csütörtökön kitört és lángalobbant olajkut szombaton is változatlan hevességgel ontotta az égő olajat és földgázt. A csaknem 100 méterre felcsapó tűz- és füstoszlop magassága csak a délutáni órákban csökkent átmenetileg. Ekkor ugyanis az ország több vidékéről összegyűlt tűzoltók erős „offenzívát”, indítottak a lángok ellen: három vízágyú és több tucat fecskendő csövét irányították a tűz központjára. Az akció célja még nem a tűz eloltása volt, hanem csupán az oltás előkészítése. A vízhatag védelmében az azbeszt-ruhába öltöztetett mentőosztag megkísérelte a kut közelében levő acélszerkezetek eltávolítását. Egy munkapad, valamint a kitörést gátló berendezés körülbelül három tonnás acéltömbje ugyanis még mindig a lángok között maradt s ezeket még az oltás megkezdése előtt feltétlenül el kell távolítani, nehogy az izzó acéltárgyaktól az oltás után ismét lángalobbanjon az olaj és a gáz. A tűzoltók és az olajbányászok hősiességüket folytatták a lángokkal, néhányan könnyebb sérülést is szenvedtek, de a mentési akció egyelőre sikertelenül végződött. A fővárosból és az ország más tájairól összesereglett tűzoltási, olajbányászati és más szakértők az esti órákban úgy határoztak, hogy az akciót vasárnap délelőtt újból megkíséreljük, majd pedig a felállított porágyuk segítségével a tűz eloltását is. Az olajkitörés elfojtása a tervezett kettős akció sikere után még további feladat marad. /mti/

19.05/1 L

- 42 -

19.10/1 L
1948

bb. 60. értékelték az előregyártott hétvégi ház tervezési pályázatot

k sb/gg/1e/gy/la

1968. december 21.

A jászberényi hűtőgépgyár és az építéstudományi intézet néhány hónappal ezelőtti pályázatát hirdetett olyan 2, 4 és 6 személyes hétvégi házak tervezésére, amelyekben kemény poliuuretánhab a szigetelőanyag. A pályázatra érkezett 56 tervet most értékelték a bíráló bizottság. A négy első díjat - 7 000 - 7 000 forinttal - Kriz László /körti/, Domonkos Jenő /körti/, Ligeti Béla /körti/ és Brjeska István /körti/ építészek tervezőcsoportja nyerte. A hatezer forintos második díjat Bajnai Zoltán /körti/ tervezői közössége kapta, hét tervet pedig megvásároltak. Az öt legjobb tervezői csoportot meghívták a pályázat második fordulójára, amelynek keretében január 28-ig kell elkészíteni a szerkezetgyártásra is megfelelő részletes épületterveket. /mti/

bb. 61. befejeződött a magyar selyemipar vállalat kikészítőgyára rekonstrukciójának első szakasza

1 tz/gk/1e/gy/la

1968. december 21.

A magyar selyemipar vállalat termelését kikészítőgyarának két éve kezdett és 1975-ben befejeződött rekonstrukciója révén évi 25 millió négyzetméterről 50 millió négyzetméterre kívánja növelni. A rekonstrukció első szakasza most befejeződött. Ennek legfontosabb része a régi, elavult gépi berendezés átcserélése volt világszínvonalon álló gépekre, ami a 60 millió forintos költségeknek körülbelül háromnegyedét emésztette fel. Ezenkívül a széntüzelésről áttértek az olajtüzelésre, de mindjárt arra is megteremtették a lehetőséget, hogy később a földgáz-tüzelést vezethessék be. Korszerűsítették a belső anyagmozgatást és építettek egy 1 200 négyzetméteres szövetraktárt.

A rekonstrukció első szakasza folytán az évi termelés már ebben az évben több mint 35 millió négyzetméterre nőtt. Ezen belül a termékek aránya is eltolódott a szintetikus és nemes kikészítésű szövetek javára.

A rekonstrukció első szakaszának befejeztével az üzemet szombaton seres tiber, a vállalat vezérigazgatója átadta rendeltetésének. /mti/

19.10/1 L

- 43 -

19.10/1 L
1948

bb. 62. miniszterhelyettesi értekezlet kaposvárott somogy erdőgazdaságának és falparának fejlesztéséről

vid cs/tné/1 l la

1968. december 21.

a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztérium szombaton kaposvárott értekezletet tartott, amelyen dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter vezetésével többminiszterhelyettes vett részt. németh ferenc, a somogy megyei pártbizottság első titkára és böhm józsef a somogy megyei tanács vb elnöke fogadta a miniszterhelyettesi értekezlet résztvevőit, akik somogy megye erdőgazdaságának és falparának fejlesztési terveit, valamint a mezőgazdasági szakemberképzés problémáit tárgyalták meg. a tanácskozáson felszólalt vezető szakemberek hangsúlyozták, hogy már most megfelelő intézkedéseket kell tenni a megye erdőgazdaságának és falparának további fejlesztésére. ugyanis a megyében 1980-ig 700 ezer köbméter fát termelnek ki s évente mintegy 15 ezer köbméternyi fa - feldolgozási kapacitás hiányában - nagyrészt tönkremegy. a feldolgozás bővítése érdekében forgácsolóüzem készítő üzemeket létesítenek. az erdőgazdaság és falpar fejlesztésére 1980-ig mintegy félmilliárd forintot költenek. az értekezlet résztvevői elhatározták, hogy somogy megyében új mezőgazdasági szakközépiskolát létesítenek, és a kaposvár-dénesmajorban működő felsőfoku technikumot 1971-ig főiskolává alakítják át./mti/

bb. 63. nagy sikerrel mutatták be az egeri csillagok című új filmet

vid cs/tné/ká/1 l la

1968. december 21.

egerben, a vörös csillag filmszínházban szombaton délután ünnepi díszelőadás keretében rendezték meg az ismert gárdonyi regény alapján készült egeri csillagok című kétrészes film díszbemutatóját. az ünnepi alkalomra két és félmillió forintos költséggel felújították korszerűsítették a városnak ezt a legrégebbi filmszínházát. a díszbemutatón részt vett molnár jános művelődésügyi miniszterhelyettes, ott voltak heves megye és eger város párt-, állami és tömegszervezeti vezetői. bemutakoztak a közönség előtt a monumentális film alkotói és előadóművészei. az ünnepi filmbemutató előtt sipos istván, az mszmp eger városi bizottságának elsőtitkára mondott beszédet, majd levetítették az eger városáról készült rövid dokumentumfilmet. ezután került sor az egeri csillagok bemutatására, amelyet a közönség lelkesedéssel és nagy elismeréssel fogadott. az előadás után a vendéglátó város vezetői és az üzemek dolgozóinak ajándékokkal kedveskedtek a film alkotóinak és művészeinek./mti/

19.20/1 l

- 44 -

1968
1940

bb. 64. az országos béketanács távirata kiriakopulosz-hoz, a görög kormány igazságügyminiszteréhez

gg/sr/1 l la

1968. december 21.

mély megdöbbenéssel értesültünk arról, hogy az athéni katonai junta letartóztatta grigorisz farakosz-t, a görög kommunista párt központi bizottsága politikai bizottságának tagját, a diktatura ellen küzdő hazafias front vezetőjét, valamint a görög kommunista párt többfunkcionáriusát. felháborítónak tartjuk és mélyen elítéljük, hogy a görög nép leghűségesebb, legodaadóbb és legjobb fiait, akik a hazafias front sorain belül a diktatura, a zsarnokság, és az elnyomás ellen küzdenek, egymásután börtönbe vetik. a magyar nép az egész világhaladó közvéleményével együtt a lig egy hónappal ezelőtt emelte fel tiltakozó szavát alexandrosz panagulisz halálos ítélete ellen. még jóformán el sem csitult a világméretű felháborodás hulláma, máris újabb merényletre készül a görög kormány. a magyar nép azonban újra felemeli szavát az üldözött, bebörtönzött görög hazafiak védelmében, és megbélyegzi a katonai junta népeellenes cselekedeteit. a magyar társadalom legkülönbözőbb rétegeinek egységes állásfoglalása egyértelmű abban, hogy ami jelenleg görögországban történik, nem belügy. bárhol sértik is meg a jog, a törvényesség, az emberiség írott és íratlan szabályait az mérgezi a nemzetközi légkört, válságokat idéz elő. a mostani görög kormány léte és politikája európa békéjét és biztonságát is veszélyezteti. a görög nép legodaadóbb fiainak üldözése, börtönbe vetése, a brutális elnyomás más formáival együtt azt mutatja, hogy a katonai puccsal hatalomra jutott erők egészen nyíltan görögország hajdani fasiszta megszállóinak példáját követi.

megrendít bennünket a görög nép bátor fiainak sorsa. mélyen átérezzük szenvedéseiket, és elítéljük fogvatartóikat. mellettük vagyunk és maradunk, s a leghatározottabban követeljük, hogy grigorisz farakosz-t és többi letartóztatott társát mindazokkal együtt, akik ma még az ország börtöneiben, koncentrációs táboraikban sanyalódnak azonnal bocsássák szabadon.

magyar országos béketanács/mti/

- 45 -

19.29/1 l

1968
1940

bb. 68. időjárásjelentés

gg/gy/la

1968. december 21.

a meteorológiai intézet jelenté szombaton este:

felhőátvonulások

várható időjárás vasárnap estig: felhőátvonulások, szórva-nyos futóesőkkel, egy-két helyen havasesővel, vagy hózáporral. megélnkülő, elsősorban a dunántúlon átmeneti leg erős nyugati, északnyugati szél. főként északkeleten erős párásság, köd. a hőmérséklet nyugaton emelkedik. várható legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap általában plusz 5- plusz 10 fok között, északkeleten 0 fok közepében./mti/

bb. 65. fáklyás felvonulás, koszorúzás, ifjúsági nagygyűlés
békéscsabán

vid-kz/mné/ká/gy/la

1968. december 21.

a kimsz megalakulásának 50. évfordulójára emlékeztek szombaton békéscsaba fiataljai. megkoszorúzták a mártírhaltalt halt ifjúkommunisták emléktábláját. este kulcsos gyula kommunista ifjúmunkás főtéri szobra előtt tiszteletgtek. a szobortól fáklyásfelvonulást rendeztek a téglagyári művelődési házhoz, ahol ifjúsági nagygyűlést tartottak. az ünnepeken a békés megyében tartózkodó komszomol delegáció tagjai is résztvettek./mti/

bb. 66. a csodálatos mandarin és a bajazzók bemutatója
szegeden

vid-kz/mné/ká/gy/la

1968. december 21.

a szegedi nemzeti színház szombaton este harangozó gyula koreográfiája szerint bemutatta bartók béla a csodálatos mandarin című táncjátékát. a főbb szerepeket lászay andrea, lakatos károly, pálfy lajos és bojtár tamás táncolta. a zenekart szalatsy istván vezényelte. a balettel együtt került színre leoncavallo: bajazzók című operája angyal mária rendezésében, várady zoltán vezényletével. a fontosabb szerepeket karikó teréz, vadas kiss lászló, gyimesi kálmán, réti csaba és litny gyula énekelte./mti/

19.24/11

- 46 -

1915
1912

bb. 67. krudy-emlékest balatonfüreden

vid-kz/mné/ká/ll/la

1968. december 21.

krudy gyula születésének 90. évfordulója alkalmából szombaton megkoszorúzták balatonfüreden az írónak a szot szanatórium falán elhelyezett emléktábláját. a koszorúzási ünnepség után a szanatórium disztermében krudy-emlékestet rendeztek./mti/

..-

bb. 69. ernst gruber és vincenzo sardinero

kol/lk/sr/gy/la

1968. december 21.

szombaton budapestre érkezett. ernst gruber, a berlini operaház tagja vasárnap trisztán-t éneklte az operaház színpadán. vincenzo sardinero, a milánói scala baritonistája ugyanezen a napon az erkel színházban verdi: az álarcosbál című dalművének előadásán rené szerepében lép a közönség elé, december 27-én pedig luna grótot alakítja a trubadur-ban./mti/

..-

- v e g e -

- 47 -

1915

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1968. december 22.

bb. 1. nemzetközi gyermekrajz-kiállítás lesz budapesten

ktf/lk/sr/gy/la

1968. december 22.

a magyar eszperantó szövetség a jövő tavasszal - május 24 és június 15 között - nemzetközi gyermekrajz-kiállítást rendez budapesten, a 13. kerületi tomori uti általános iskolában. a világ minden tájáról várnak rajzokat a tárlatra, amelyen a résztvevők korhatára 14 év. a kiállítás pályázatának érdekessége, hogy a jelentkezőknek eszperantó nyelvű levelet kell küldeniük az iskola igazgatójának. a rajzokkal együtt a leveleket is be fogják mutatni, s a legjobb munkák készítőit értékes jutalmakkal díjazzák. 1969. április 15-ig kell eljuttatni az iskolához a kiállításra szánt alkotásokat./mti/

..

bb. 5. karácsonyi gomba és szegfű a körösök vidékére

vid-cs/tné/ká/gy/la

1968. december 22.

a körös-vidék termálviz- és földgázfűtéses hajtatóházai-ban megkezdődött a karácsony előtti „primőr szüret”, a tsz kertészetek friss gombát, továbbá karalábét és különféle vágott virágokat küldenek budapestre, kecskemétre és székesfehérvárra. az orosházi szabadság tsz naponta 250 kilogramm csiperkét küld a kórházakba és a gyermekintézményekbe. a gyulai városi kertészet tízezer szál vágott virágot, főleg szegfűt értékesít az évvégi ünnepi időszakban./mti/

f

..

- 1 -